

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรม
ทรัพยากรน้ำ

นายวสุวัฒน์ แซ่จิ่ง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมการก่อสร้าง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรม
ทรัพยากรน้ำ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมก่อสร้าง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ใบรับรองโครงการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่
กรมทรัพยากรน้ำ

โดย นายวสุวัฒน์ แซ่จิ่ง

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมการก่อสร้าง

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย / หัวหน้าภาควิชา

(นรารัตน์พร นวลสุวรรณค์)

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(วิเชียร ซาลี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(นิรัตน์ แยมโอษฐ์)

..... กรรมการ

(ชัยศาสตร์ สกุลศักดิ์ศรี)

ชื่อ : นายวสุวัฒน์ แซ่จิ่ง
 ชื่อการค้นคว้าอิสระ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาต
 การใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ
 สาขาวิชา : เทคโนโลยีวิศวกรรมการก่อสร้าง
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก : นิรัตน์ แยมโษษฐ์
 ปีการศึกษา : 2567

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ รวมถึงผลของปัจจัยด้านหน่วยงานและด้านวุฒิการศึกษาที่สังกัดของเจ้าหน้าที่ต่อความสำคัญของปัจจัยดังกล่าว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำที่สังกัดกองการจัดสรรน้ำ และสังกัดสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 จำนวน 120 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านเครื่องมือและงบประมาณ ด้านบริหารจัดการ และด้านอื่น ๆ ในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่อิสระต่อกัน (Independent Sample T-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ในภาพรวมนั้น ระดับความสำคัญของปัจจัยทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก (2) ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล่าช้า 5 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยอัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน ปัจจัยขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก ปัจจัยขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำหรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต ปัจจัยกระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา และปัจจัยขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย ตามลำดับ (3) การแก้ปัญหาความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในอนาคตนั้น กรมทรัพยากรน้ำควรมุ่งเน้นที่การเพิ่มอัตรากำลังของบุคลากร และเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการทำงาน ตลอดจนจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ที่จะส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้มากขึ้น ทำให้สามารถช่วยลดปัญหาความล่าช้าที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(มีจำนวนทั้งสิ้น 76 หน้า)

คำสำคัญ : ความล่าช้า ใบอนุญาต กรมทรัพยากรน้ำ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

Name : Mr. Wasuwat Sae-chueng

Independent Study Title : Factors affecting the delay in considering the water-use license inspection in the opinions of Department of Water Resources officers.

Major Field : Construction Engineering Technology
King Mongkut's University of Technology North
Bangkok

Independent Study Advisor : Nirat Yamoat

Academic Year : 2024

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the significant levels and priorities of the factors affecting the delay in considering the water-use license inspection in the opinions of Department of Water Resources officers. Additionally, it investigated the influence of affiliated agencies and educational background on the significance of these factors. The sample group was 120 officers from the Water Allocation Division and Water Resources Office 1–11. The questionnaire, which was divided into four parts: personnel, tools and budget management, and other factors affecting the permit approval process, was used to collect quantitative data. Then, the mean, standard deviation, independent sample t-test, and one-way ANOVA were used to analyze the data.

The results reveal that (1) overall, the significance of all factors is at a high level; (2) the top 5 factors that affect delays are the insufficient workforce, the lack of technology or electronic systems to facilitate the process, the absence of a clear database for water balance analysis or the number of applicants, the complex and repetitive work procedures, and the shortages of modern equipment and tools, respectively; (3) in order to solve the delay in considering the water-use license inspection, the Department of Water Resources should hire more personnel, hire experts in particular fields, and set up staff training programs. Promotion and more employment possibilities will result and enable the effective reduction of probable delay issues.

(Total 76 Pages)

Keywords: Delay, license, Department of Water Resources

Advisor

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัตน์ แยมโอษฐ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดีมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.วิเชียร ชาลี ประธานกรรมการ และรศ.ดร.ชัยศาสตร์ สกุลศักดิ์ศรี กรรมการ ในการสอบสารนิพนธ์ที่ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขข้อบกพร่อง นอกจากนี้ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เป็นผลทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณบิดา มารดา เพื่อน ๆ และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่อยู่เบื้องหลัง ความสำเร็จ และได้วางรากฐานการศึกษาและเป็นที่กำลังใจให้แก่ผู้วิจัย และขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาข้างต้นที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จการศึกษา หากประโยชน์และคุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้มีบ้างก็ขอมอบเป็นความกตัญญูตเวทิตาบูชาบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วสุวัฒน์ แซ่จิ่ง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 กรมทรัพยากรน้ำ	5
2.2 การอนุญาตการใช้น้ำ	13
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	28
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	39
4.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณา ออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ.....	39
4.2 ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณา ออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ.....	50
4.3 ผลของปัจจัยด้านหน่วยงานและด้านวุฒิการศึกษาการทำงานของเจ้าหน้าที่ต่อ..... ความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาต การใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ	54
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	63
5.1 สรุปและอภิปรายผลวิจัย	63
5.2 ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก แบบประเมินคุณภาพ เพื่อหาค่า IOC.....	69
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	73
ประวัติผู้เขียน.....	76

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2-1	สถานที่ยื่นคำขออนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามในเขตภูมิภาค.....	16
ตารางที่ 2-2	สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ	25
ตารางที่ 3-1	ดัชนี IOC ของแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้.....	33
ตารางที่ 3-2	ผลการประเมินความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาชที่ ใช้ในการวิจัยครั้งนี้.....	35
ตารางที่ 4-1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
ตารางที่ 4-2	ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าใน การพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ	43
	(สังกัดหน่วยงาน กองการจัดสรรน้ำ).....	
ตารางที่ 4-3	ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าใน การพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ	45
	(สังกัดสำนักงาน ทรัพยากรน้ำที่ 1-11).....	
ตารางที่ 4-4	ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าใน การพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ	47
	ในภาพรวม.....	
ตารางที่ 4-5	ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าใน การพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ	50
	(สังกัดหน่วยงาน กองการจัดสรรน้ำ).....	
ตารางที่ 4-6	ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าใน การพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ	51
	(สังกัดหน่วยงาน สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11).....	
ตารางที่ 4-7	ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าใน การพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ	53
	ในภาพรวม.....	
ตารางที่ 4-8	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่าง.....	55
	แบบ Independent Sample T-Test ตามหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง	
ตารางที่ 4-9	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อความสำคัญ.....	58
	ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ	

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 2-1	โครงสร้างองค์กรกองการจัดสรรน้ำ.....	7
ภาพที่ 2-2	แผนที่แสดงจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11.....	12
ภาพที่ 2-3	ผังขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม.....	19
ภาพที่ 2-4	ผังขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม.....	20
ภาพที่ 3-1	ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	28
ภาพที่ 3-2	ขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม.....	31
ภาพที่ 4-1	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	41
ภาพที่ 4-2	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	41
ภาพที่ 4-3	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	42
ภาพที่ 4-4	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน่วยงาน.....	42

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

น้ำถือได้ว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ ทั้งในด้านของการอุปโภคบริโภค การคมนาคมขนส่ง พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การนันทนาการ และเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญเพื่อการผลิตสินค้าและบริการทั้งในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม รวมไปถึงการผลิตไฟฟ้า สำหรับความสำคัญของทรัพยากรน้ำต่อสังคมไทยนั้นพบว่ามีความต้องการใช้ทรัพยากรน้ำภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากปัจจัยการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในปัจจุบันแหล่งกักเก็บน้ำตามธรรมชาติถูกทำลายลงเป็นอย่างมาก และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นนั้นมีจำนวนไม่เพียงพอ หรือเสื่อมสภาพ ทрудโทรม ชำรุด ทำให้ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ที่ควร อีกทั้งยังมีการใช้ทรัพยากรน้ำที่ขาดจิตสำนึกในการใช้และการอนุรักษ์ ทำให้ประเทศต้องประสบกับปัญหาภัยแล้ง ขนาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ และในบางส่วนก็มีปัญหาอุทกภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้ส่งผลกระทบต่อความเสียหายต่อชุมชนและการเกษตร ดังนั้น การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นรูปธรรมในภาพรวมจึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่ทำให้มีการใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกลไกในการควบคุมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำ ทั้งในด้านการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษาการฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และสิทธิในน้ำ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารทรัพยากรน้ำให้มีความประสานสอดคล้องกันในทุกมิติอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งวางหลักเกณฑ์ในการประกันสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการเข้าถึงทรัพยากรน้ำสาธารณะ ตลอดจนจัดให้มีองค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งในระดับชาติ ระดับลุ่มน้ำ และระดับองค์กรผู้ใช้น้ำซึ่งสะท้อนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อร่วมกันบริหารทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างไรก็ดี ในกรณีที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และสิทธิในน้ำเรื่องใดไว้โดยเฉพาะก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายเฉพาะนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจหน้าที่ ประกอบด้วย (1) ออกใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม (2) ออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำ (3) เรียกเก็บค่าใช้น้ำประเภทที่สองและสาม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎกระทรวงกำหนด และ (4) การตรวจสอบและควบคุมการใช้ทรัพยากรน้ำ

การดำเนินงานภายใต้ภารกิจดังกล่าว ถือเป็นภารกิจใหม่ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่จะต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการออกใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม กรมทรัพยากรน้ำ จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงปัจจัยการออกใบอนุญาตการใช้น้ำอย่างลึกซึ้งเพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้า และ มาตรา 104 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กำหนดไว้ว่าเมื่อกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง หรือการใช้น้ำประเภทที่สาม ใช้บังคับแล้วให้ผู้ใช้น้ำทั้งรายเก่าและรายใหม่ ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาต การใช้น้ำตามพระราชบัญญัตินี้ ภายใน 60 วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ซึ่งตรงกับ วันที่ 24 มีนาคม 2567 ในกรณีที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับผู้ใช้น้ำประเภทที่สอง และต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับผู้ขอใช้น้ำ ประเภทที่สาม ระหว่างวันที่ 25 มกราคม 2567 ถึง 16 ตุลาคม 2567 ได้มีผู้ขอใช้น้ำมายื่นเป็นจำนวน 506 คำขอ และได้รับใบการอนุญาตการใช้น้ำเพียง 21 คำขอ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การขอใบอนุญาต การใช้น้ำที่ไม่ผ่านหรือเกิดความล่าช้าในการพิจารณาคิดเป็นร้อยละ 4.15 ของการยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตการใช้น้ำ เนื่องจากพบว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการทำงาน เจ้าหน้าที่ขาดทักษะ และความเชี่ยวชาญในการทำงานมีขั้นตอนในการทำงานที่ซับซ้อน อีกทั้งกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่เป็นส่วนสำคัญ ในขั้นตอนการออกใบอนุญาตการใช้น้ำ จึงควรมีการศึกษาค้นคว้าถึงความสำคัญถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้า ในการออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ และเพื่อให้การขอ ใบอนุญาตการใช้น้ำรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาต การใช้น้ำในทรรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ
- 2) จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ ในทรรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ
- 3) เสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาต การใช้น้ำของกรมทรัพยากรน้ำ

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำให้ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างที่มีตำแหน่งและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตการใช้น้ำที่สังกัดในกองการจัดสรรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11

2) ศึกษาการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ 2 ประเภท คือ ใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง และประเภทที่สาม

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

เจ้าหน้าที่ หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย วิศวกร วิศวกรโยธา นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักอุทกวิทยา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นายช่างโยธา นายช่างเครื่องกล นายช่างเทคนิค เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน พนักงานธุรการ ซึ่งปฏิบัติราชการในกองการจัดสรรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - 11 นิติกรซึ่งปฏิบัติราชการในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำ

ความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ หมายถึง กรมทรัพยากรน้ำแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้ขอรับใบอนุญาตเกินระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาต พร้อมด้วยแผนบริหารจัดการน้ำและเอกสารหรือหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน

การใช้น้ำประเภทที่สอง หมายถึง การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การผลิตพลังงานไฟฟ้า การประปาและกิจการอื่น

การใช้น้ำประเภทที่สาม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อกิจการขนาดใหญ่ที่ใช้น้ำปริมาณมาก หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบข้ามลุ่มน้ำ หรือครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง

ใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง หมายถึง ใบอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำที่ทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้นตั้งอยู่

ใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สาม หมายถึง ใบอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ กษ.

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำเพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของความล่าช้า
- 2) ทราบถึงลำดับความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำเพื่อให้มุ่งเน้นแก้ปัญหาที่มีลำดับความสำคัญสูงก่อนเป็นอันดับแรก
- 3) ได้แนวทางให้หน่วยงานนำไปปรับปรุงไม่ให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำของกรมทรัพยากรน้ำในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ ในทหรณะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ
ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

- 1) กรมทรัพยากรน้ำ
- 2) การตรวจสอบอาคาร
- 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้า
- 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 5) กรอบแนวคิดของการวิจัย

2.1 กรมทรัพยากรน้ำ

รายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับกองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ มีดังนี้

- 1) ประวัติของกรมทรัพยากรน้ำ
- 2) กองการจัดสรรน้ำ
- 3) สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11

2.1.1 ประวัติของของกรมทรัพยากรน้ำ

เพื่อให้การบริหารทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพ ในปี 2543 คณะรัฐมนตรีได้กำหนดกรอบ “วิสัยทัศน์น้ำแห่งชาติ” โดยให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 และจากวิสัยทัศน์น้ำแห่งชาติ ได้นำไปสู่การกำหนด “นโยบายน้ำแห่งชาติ” ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2543 ภายใต้แนวคิดที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 แนวทางการบริหารจัดการน้ำแบบผสมผสานที่มุ่งเน้นการประสาน การพัฒนา และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำร่วมกับทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้วยการคำนึงถึงผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่ผลตอบแทนสูงสุดด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผลจากการปฏิรูประบบราชการเมื่อปลายปี 2545 ที่ผ่านมา ได้นำไปสู่การจัดตั้ง กรมทรัพยากรน้ำ ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจหลักด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างครบวงจร โดยทำหน้าที่เสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนแม่บท การศึกษาวิจัย พัฒนาอนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งน้ำ ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในรูปของ คณะอนุกรรมการลุ่มน้ำ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อส่งเสริมบทบาทของประชาชน ในการมีส่วนร่วมกับการทำงานของภาครัฐ เริ่มจากการคิด การนำเสนอความเห็น การลงมือปฏิบัติ

รวมทั้งการติดตามและประเมินผล เพื่อสร้างการยอมรับในแผนงานของโครงการและกิจกรรมของภาครัฐที่เข้าไปดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

ต่อมาหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 46/2560 สั่ง ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2560 และคำสั่ง ที่ 2/2561 สั่ง ณ วันที่ 22 มกราคม 2561 จัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานหลักด้านนโยบายในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ โดยตัดโอนภารกิจและอัตรากำลังของกรมทรัพยากรน้ำในด้านการเสนอแนะนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศงานจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับข้ามลุ่มน้ำ การประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งการติดตามประเมินผล และการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

จากการมุ่งมั่น ตั้งใจ ของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ในการเสนอตรากฎหมายเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ ทั้งในมิติด้านการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และสิทธิในน้ำมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะเป็นประโยชน์แก่การบริหารสาธารณูปโภคและประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นมีผลให้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 112 ก เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2561

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2565) กำหนดให้กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การจัดสรรน้ำ การใช้น้ำ การป้องกันและบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ อันจะเป็นประโยชน์แก่การบริหารสาธารณูปโภคและประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น มีหน่วยงานในสังกัดดังนี้

- 1) สำนักเลขาธิการกรม
- 2) กองการจัดสรรน้ำ
- 3) กองพัฒนาแหล่งน้ำ 1
- 4) กองพัฒนาแหล่งน้ำ 2
- 5) กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
- 6) กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ
- 7) กองวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา
- 8) กองอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
- 9) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 10) – 19) สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 -10
- 20) สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11 (จัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน)

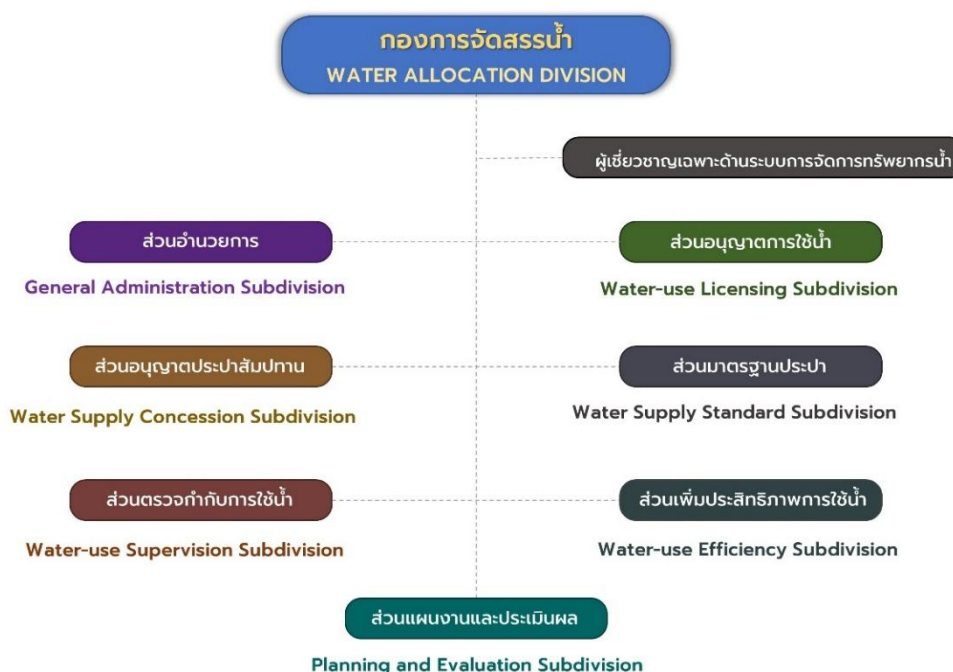
ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ คือ กองการจัดสรรน้ำ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.2 กองการจัดสรรน้ำ

กองการจัดสรรน้ำ เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) ตรวจสอบ ควบคุม กำกับ การดำเนินงาน และส่งเสริมเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา
- 2) พัฒนาวิชาการ มาตรฐาน รูปแบบ หลักเกณฑ์ และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัดสรรน้ำ และการใช้น้ำ
- 3) กำกับ ดูแลการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรม
- 4) สนับสนุนและให้คำแนะนำเทคนิควิชาการ ด้านการใช้น้ำและการจัดการน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน
- 5) ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามประเมินผลมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและเสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำ
- 6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเพื่ออธิบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ กองการจัดสรรน้ำ มีโครงสร้างองค์กร ดังภาพ

ภาพที่ 2-1 โครงสร้างองค์กรกองการจัดสรรน้ำ

กองการจัดสรรน้ำ แบ่งโครงสร้างองค์กรเป็นดังนี้ (ดังภาพที่ 2-1)

1) ส่วนอำนวยการ มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- งานธุรการ งานสารบรรณ
- งานการเงิน บัญชี และพัสดุ
- งานด้านบุคลากร
- งานจัดเก็บค่าใช้น้ำ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุญาตใช้น้ำและ

การประกอบกิจการประปาสัมปทานตามกฎหมายที่กำหนด

- ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

2) ส่วนอนุญาตการใช้น้ำ มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตใช้น้ำ
- ดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุญาตใช้น้ำ และติดตามประเมินผล
- พิจารณาคำขอ และแจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตการใช้น้ำ
- ประเมิน ทบทวน และเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบเกี่ยวกับ

อนุญาตการใช้น้ำและการกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ

- ให้คำแนะนำ เทคนิควิชาการ และหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตใช้น้ำ
- ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับ

มอบหมาย

3) ส่วนอนุญาตประปาสัมปทาน มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- ศึกษา วิเคราะห์เสนอแนะกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์
- การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา

- ตรวจสอบ ควบคุม กำกับ และส่งเสริมเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปาตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์

- พิจารณาคำขอ และแจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตประปาสัมปทาน
- ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา
- ให้คำแนะนำ เทคนิควิชาการ เกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา
- ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับ

มอบหมาย

4) ส่วนมาตรฐานประปา มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- ศึกษาและพัฒนาวิชาการ มาตรฐาน รูปแบบ หลักเกณฑ์ และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพระบบประปา รวมทั้งติดตาม วิเคราะห์ และประเมินคุณภาพ

- ให้คำแนะนำเทคนิควิชาการด้านการจัดการน้ำอุปโภคบริโภคและทรัพยากรน้ำสาธารณะ เสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใช้น้ำ และประชาชน

- บริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศตามภารกิจของกอง
- ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับ

มอบหมาย

5) ส่วนตรวจกำกับการใช้ น้ำ มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- ศึกษาและพัฒนาวิชาการ มาตรฐาน รูปแบบ หลักเกณฑ์ และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัดสรรน้ำ การตรวจสอบและควบคุมการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ และเครื่องมือวัดหรือประเมินปริมาณน้ำ
- ตรวจสอบ ควบคุม กำกับ การใช้น้ำตามที่กฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรม
- ติดตาม วิเคราะห์ข้อมูลการใช้น้ำของผู้รับใบอนุญาตใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ
- เสนอแนะการออกคำสั่งหยุดการใช้น้ำเป็นการชั่วคราว หรือพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาตต่อผู้รับใบอนุญาตใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ตามกฎหมายกำหนด
- ให้คำแนะนำเทคนิควิชาการ มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรน้ำ และตรวจสอบควบคุมการใช้น้ำ
- ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6) ส่วนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- ศึกษาและพัฒนามาตรการด้านการใช้น้ำ รวมทั้งวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและเสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำ
- พัฒนากลไกเสริมสร้างความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า และเป็นธรรม
- วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินประสิทธิภาพการจัดสรรน้ำ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสมดุลน้ำและสภาพภูมิอากาศ
- ให้คำแนะนำเทคนิควิชาการ และหลักเกณฑ์วิธีการเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ และเสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำ
- ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

7) ส่วนแผนงานและประเมินผล มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมแผนงานโครงการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และงบประมาณของกอง
- ติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการปฏิบัติราชการ รวมถึงจัดทำรายงานของกอง
- ให้บริการ สนับสนุนข้อมูล และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้อง

- ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

2.1.3 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 -11

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 -11 เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) ควบคุม ดูแล กำกับ และเสนอแนะมาตรการ หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการอนุรักษ์ และการพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน และพัฒนาเสริมสร้างองค์ความรู้ของเครือข่ายกลุ่มผู้ใช้น้ำในระดับพื้นที่
- 3) ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนางานด้านการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาทรัพยากรน้ำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการในระดับพื้นที่
- 4) พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุงแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำในระดับพื้นที่
- 5) วิเคราะห์ปริมาณและคุณภาพน้ำ พัฒนาทดสอบวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับพื้นที่
- 6) กำกับ ดูแล การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในระดับพื้นที่ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 7) สำรวจและจัดเก็บข้อมูลน้ำ เป็นศูนย์เครือข่ายข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับพื้นที่
- 8) ดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันบรรเทา และแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ
- 9) ส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาด้านเทคนิควิชาการ มาตรฐานและกฎเกณฑ์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแก่หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 10) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่อธิบดีมอบหมาย

พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11

สำนักงานทรัพยากรที่ 1 รับผิดชอบในพื้นที่ 8 จังหวัด ดังนี้

กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน

สำนักงานทรัพยากรที่ 2 รับผิดชอบในพื้นที่ 12 จังหวัด ดังนี้

ชัยนาท นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบูรณ์ ลพบุรี

สมุทรปราการ สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัยธานี

สำนักงานทรัพยากรที่ 3 รับผิดชอบในพื้นที่ 8 จังหวัด ดังนี้

นครพนม บึงกาฬ เลย มุกดาหาร สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี

สำนักงานทรัพยากรที่ 4 รับผิดชอบในพื้นที่ 5 จังหวัด ดังนี้

กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด

สำนักงานทรัพยากรที่ 5 รับผิดชอบในพื้นที่ 4 จังหวัด ดังนี้

นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์

สำนักงานทรัพยากรที่ 6 รับผิดชอบในพื้นที่ 8 จังหวัด ดังนี้

จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว

สำนักงานทรัพยากรที่ 7 รับผิดชอบในพื้นที่ 8 จังหวัด ดังนี้

กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

สุพรรณบุรี

สำนักงานทรัพยากรที่ 8 รับผิดชอบในพื้นที่ 8 จังหวัด ดังนี้

ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล

สำนักงานทรัพยากรที่ 9 รับผิดชอบในพื้นที่ 6 จังหวัด ดังนี้

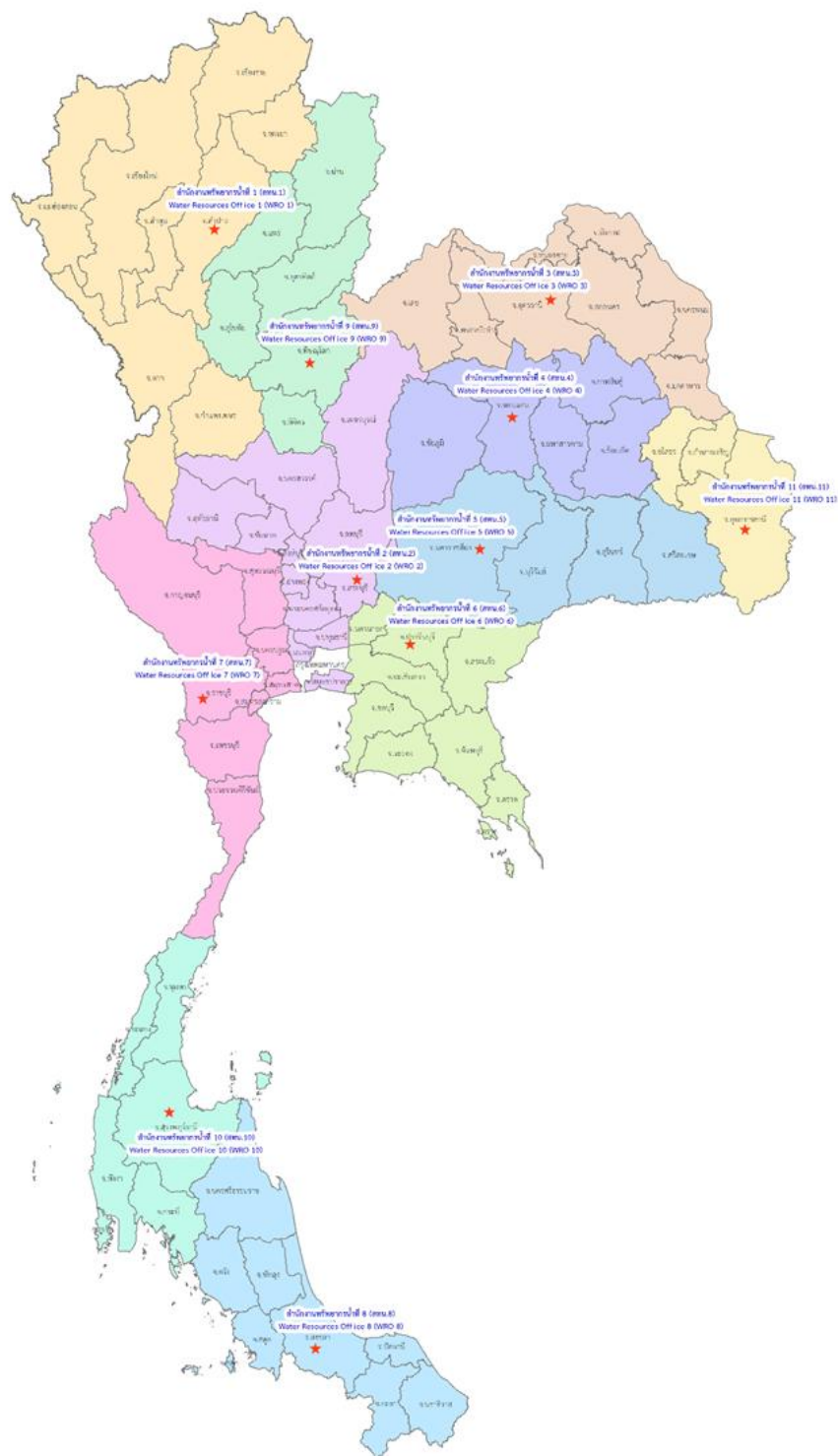
น่าน พิจิตร พิษณุโลก แพร่ สุโขทัย อุตรดิตถ์

สำนักงานทรัพยากรที่ 10 รับผิดชอบในพื้นที่ 6 จังหวัด ดังนี้

กระบี่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี

สำนักงานทรัพยากรที่ 11 รับผิดชอบในพื้นที่ 3 จังหวัด ดังนี้

ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี

ภาพที่ 2-2 แผนที่แสดงจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11

2.2 การอนุญาตการใช้น้ำ

รายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับการอนุญาตการใช้น้ำ มีดังนี้

- 1) การกำหนดลักษณะหรือรายละเอียดการใช้น้ำแต่ละประเภท
- 2) เงื่อนไขการอนุญาตใช้น้ำ
- 3) ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและสาม

2.2.1 การกำหนดลักษณะหรือรายละเอียดการใช้น้ำแต่ละประเภท

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดลักษณะการใช้น้ำแต่ละประเภท พ.ศ.2567 ตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ได้กำหนดประเภทของการใช้น้ำไว้ 3 ประเภทดังนี้

1) การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะประเภทที่หนึ่ง

การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะดังต่อไปนี้ เป็นการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง

1.1) การใช้เพื่อการดำรงชีพ การอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ เพื่อการดื่มกินของบุคคลหรือสัตว์เลี้ยง และการทำความสะอาดร่างกายของบุคคลที่พักอาศัย สัตว์เลี้ยง หรือ สิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีพหรือเพื่อสุนทรียภาพในการดำรงชีวิต ตลอดจนการรดน้ำต้นไม้ และพืชต่าง ๆ และกิจกรรมเพื่อการดำรงชีพอื่น

1.2) การใช้เพื่อการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการเพาะปลูกหรือการเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อยังชีพ

1.3) การใช้เพื่อการอุตสาหกรรมในครัวเรือน ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการผลิตหรือการบริการภายในครัวเรือนและให้หมายความรวมถึงกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกิจการภายในชุมชนซึ่งสมาชิกชุมชนเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน

1.4) การใช้เพื่อการรักษาระบบนิเวศได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการผลักดันน้ำเค็มมิให้รุกเข้าไปยังระบบน้ำประปา หรือเพื่อการรักษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือการรักษาแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ

1.5) การใช้เพื่อการรักษาจารีตประเพณี ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อกิจกรรมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนเป็นขนบธรรมเนียมของชาติหรือท้องถิ่น

1.6) การใช้เพื่อการบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อระงับหรือบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนป้องกันภัยอันตรายจากภัยนั้นต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคล

1.7) การใช้เพื่อการคมนาคม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการขนส่งและการสัญจร

1.8) การใช้น้ำในปริมาณเล็กน้อย ได้แก่การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการประกอบกิจการการค้า การบริการ หรือกิจการอื่น ที่มีการใช้น้ำในปริมาณไม่เกิน 1 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน การใช้น้ำบาดาลในอัตราไม่เกิน 2,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ ให้ถือว่าเป็นการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง

2) การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะประเภทที่สอง

การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในลักษณะหนึ่งลักษณะใดหรือหลายลักษณะรวมกัน ซึ่งมีอัตราการใช้น้ำบาดาลเกิน 2,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ แต่ไม่เกิน 3,200 ลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ หรือมีอัตราการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ไม่ใช้น้ำบาดาลไม่เกิน 30,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวันดังต่อไปนี้ เป็นการใช้น้ำประเภทที่สอง

2.1) การใช้เพื่อการอุตสาหกรรม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในกิจการโรงงานจำพวกที่สองและโรงงานจำพวกที่สามตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานการสำรวจแร่และการทำเหมืองตามกฎหมายว่าด้วยแร่ การขุดเจาะปิโตรเลียมดิบและก๊าซธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

2.2) การใช้เพื่อการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในกิจการโรงแรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม สวนน้ำ สนามกอล์ฟ หรือกิจการต่อเนื่องอื่น ตลอดจนการใช้น้ำเพื่อการบริหารจัดการหรือปรับปรุงทัศนทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว

2.3) การใช้เพื่อการผลิตไฟฟ้า ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะในกระบวนการผลิตไฟฟ้า เพื่อเปลี่ยนพลังงานรูปแบบหนึ่งรูปแบบใดจากแหล่งพลังงานให้เป็นพลังงานไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานไม่ว่าจะทำให้มีปริมาณเปลี่ยนไปหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าจะดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

2.4) การใช้เพื่อการประปา ได้แก่ การนำทรัพยากรน้ำสาธารณะมาใช้เป็นน้ำดิบในกระบวนการผลิตน้ำประปา โดยการทำน้ำให้สะอาด หรือปรับปรุงคุณภาพน้ำดิบโดยวิธีการส่งผ่านด้วยเส้นท่อไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

2.5) การใช้น้ำเพื่อกิจการอื่น ได้แก่ การใช้น้ำของนิคมอุตสาหกรรม เขตเศรษฐกิจพิเศษหรือพื้นที่อื่นในลักษณะเดียวกันหรือการใช้น้ำบาดาลในอัตราเกิน 2,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ แต่ไม่เกิน 3,200 ลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อเพื่อกิจการอื่นที่ไม่มีลักษณะตามข้อ 1) 2) 3) หรือ 4)

3) การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะประเภทที่สามการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะดังต่อไปนี้เป็นการใช้น้ำประเภทที่สาม

3.1) การใช้น้ำในปริมาณมาก ดังนี้

(ก) การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ไม่ใช้น้ำบาดาลเกิน 30,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

(ข) การใช้น้ำบาดาลเกิน 3,200 ลูกบาศก์เมตรต่อวันต่อบ่อ

3.2) การใช้น้ำที่อาจส่งผลให้สมดุลของทรัพยากรน้ำสาธารณะเปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการน้ำ คุณภาพของทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้น ระบบนิเวศ หรือลุ่มน้ำอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง

2.2.2 เงื่อนไขการอนุญาตใช้น้ำ

- 1) ผู้ใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตและไม่ต้องชำระค่าใช้น้ำ
- 2) ผู้ใช้น้ำประเภทที่สอง ยื่นขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อธิบดีกรมชลประทาน หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี พร้อมแผนบริหารจัดการน้ำและเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ โดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการลุ่มน้ำที่ทรัพยากรน้ำสาธารณณนั้นตั้งอยู่
- 3) ผู้ใช้น้ำประเภทที่สาม ยื่นขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อธิบดีกรมชลประทาน หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี พร้อมแผนบริหารจัดการน้ำและเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอ โดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) กำหนด

2.2.3 ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและสาม

ผังขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม (ก่อนอธิบดีมีคำสั่งรับคำขอ) มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้ที่ประสงค์ขอรับใบอนุญาตใช้น้ำยื่นคำขอพร้อมเอกสารต่อเจ้าหน้าที่ประจำท้องที่ดังนี้ ให้ยื่น ณ สถานที่ดังต่อไปนี้พร้อมเอกสารหลักฐาน

1.1) เอกสารและหลักฐานประกอบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่ 2 และประเภทที่ 3

1.1.1) บัตรประชาชน/สำเนารับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

1.1.2) คำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำ

ตามประกาศกรมทรัพยากรน้ำ เรื่อง แบบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม และแผนการบริหารจัดการน้ำ พ.ศ. 2567 ได้กำหนดแบบคำขอรับใบอนุญาตสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองไว้ 2 แบบดังนี้

1) คำขอรับใบอนุญาตสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดาหรือองค์กรผู้ใช้น้ำ ให้ใช้แบบ ทน. 1

2) คำขอรับใบอนุญาตสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐ ให้ใช้แบบ ทน. 2

ได้กำหนดแบบคำขอรับใบอนุญาตสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สามไว้ 2 แบบดังนี้

1) คำขอรับใบอนุญาตสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สามกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดาหรือองค์กรผู้ใช้น้ำ ให้ใช้แบบ ทน. 3

2) คำขอรับใบอนุญาตสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สามกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐ ให้ใช้แบบ ทน. 4

และตาม มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาต มาพร้อมกับแผนการบริหารจัดการน้ำ

1.1.3) แผนการบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์การใช้น้ำและแหล่งน้ำที่จะใช้
- ประมาณการปริมาณน้ำที่จะใช้หรือกักเก็บไว้เพื่อใช้
- สถานที่กักเก็บน้ำ
- วิธีการใช้น้ำ
- แผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำแล้ง
- แผนจัดการน้ำที่กักเก็บภาวะน้ำท่วม และ
- วิธีการบำรุงรักษา พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้น

1.1.4) ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำเบื้องต้นในกรณีขอใช้น้ำเกิน 10,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ประกอบการพิจารณาอนุญาตใช้น้ำ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อภาพรวมความสมดุลของกลุ่มน้ำ

1.2) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอ ณ กรมทรัพยากรน้ำ กองการจัดสรรน้ำชั้น 7 180/3 ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 0-2271-6000 ต่อ 6710

1.3) ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - 11

ดังรายละเอียดดังตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 สถานที่ยื่นคำขออนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามในเขตภูมิภาค

สถานที่ยื่นคำขอ	สถานที่ติดต่อ	เขตจังหวัด
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1	555 หมู่ 15 ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 52100 โทรศัพท์ 0 5421 8602 E-mail : saraban0611@dwr.mail.go.th	กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 2	112 หมู่ 9 ตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000 โทรศัพท์ 036225241,036225244 E-mail : saraban0612@dwr.mail.go.th	ชัยนาท นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบูรณ์ ลพบุรี สมุทรปราการ สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัยธานี
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 3	307 หมู่ 14 ถนนนิติโย ตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000 โทรศัพท์ 0 42290350 E-mail : saraban0613@dwr.mail.go.th	นครพนม บึงกาฬ เลย มุกดาหาร สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

สถานที่ยื่นคำขอ	สถานที่ติดต่อ	เขตจังหวัด
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 4	90 หมู่ที่ 4 ถนนอนามัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000 โทรศัพท์ 0 4322 1714 E-mail : saraban0614@dwr.mail.go.th	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 5	47 หมู่ 1 ถนนราชสีมา - โชคชัย ตำบล หนองบัวศาลา อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 0 44920252 E-mail : saraban0615@dwr.mail.go.th	นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6	820 ถนนปราจีนอนุสรณ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี 25000 โทรศัพท์ 0 37213638-9 E-mail : saraban0616@dwr.mail.go.th	จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 7	195 หมู่ 4 ตำบลห้วยไผ่ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี 70000 โทรศัพท์ 032334989 E-mail : saraban0617@dwr.mail.go.th	กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8	100 หมู่ 6 ถนนทุ่งควนจีน ตำบลควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 โทรศัพท์ 074251156 ต่อ 8 E-mail : saraban0618@dwr.mail.go.th	ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 9	819 หมู่ 8 ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัด พิษณุโลก 65130 โทรศัพท์ 055313181 ต่อ 2 E-mail : saraban0624@dwr.mail.go.th	น่าน พิจิตร พิษณุโลก แพร่ สุโขทัย อุตรดิตถ์
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 10	394 หมู่ 4 ถนนอำเภอ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โทรศัพท์ 0 77272447 E-mail : saraban0625@dwr.mail.go.th	กระบี่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11	39 ถนนเลียงเมือง ตำบลในเมือง อำเภอ เมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 0 4531 1969 E-mail : saraban0626@dwr.mail.go.th	ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี

2) เมื่อผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาตใช้น้ำยื่นคำขอพร้อมเอกสารต่อเจ้าหน้าที่ประจำห้องที่ของกองการจัดสรรน้ำหรือสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - 11 กรมทรัพยากรน้ำให้เจ้าหน้าที่ออกใบรับคำขอ หรือ แบบ ทน.5 พร้อมทำสำเนา โดยให้ใบรับคำขอ (แบบ ทน. 5) แก่ผู้ยื่นคำขอ เก็บไว้เป็นหลักฐาน และเจ้าหน้าที่เก็บสำเนาไว้โดยแนบเก็บไว้พร้อมกับคำขอและเอกสารรายนั้น ๆ

3) จากนั้นให้ผู้ยื่นคำขอฯ ชำระค่าธรรมเนียมคำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำจำนวน 100 บาท โดยเจ้าหน้าที่ดำเนินการออกใบเสร็จรับเงิน

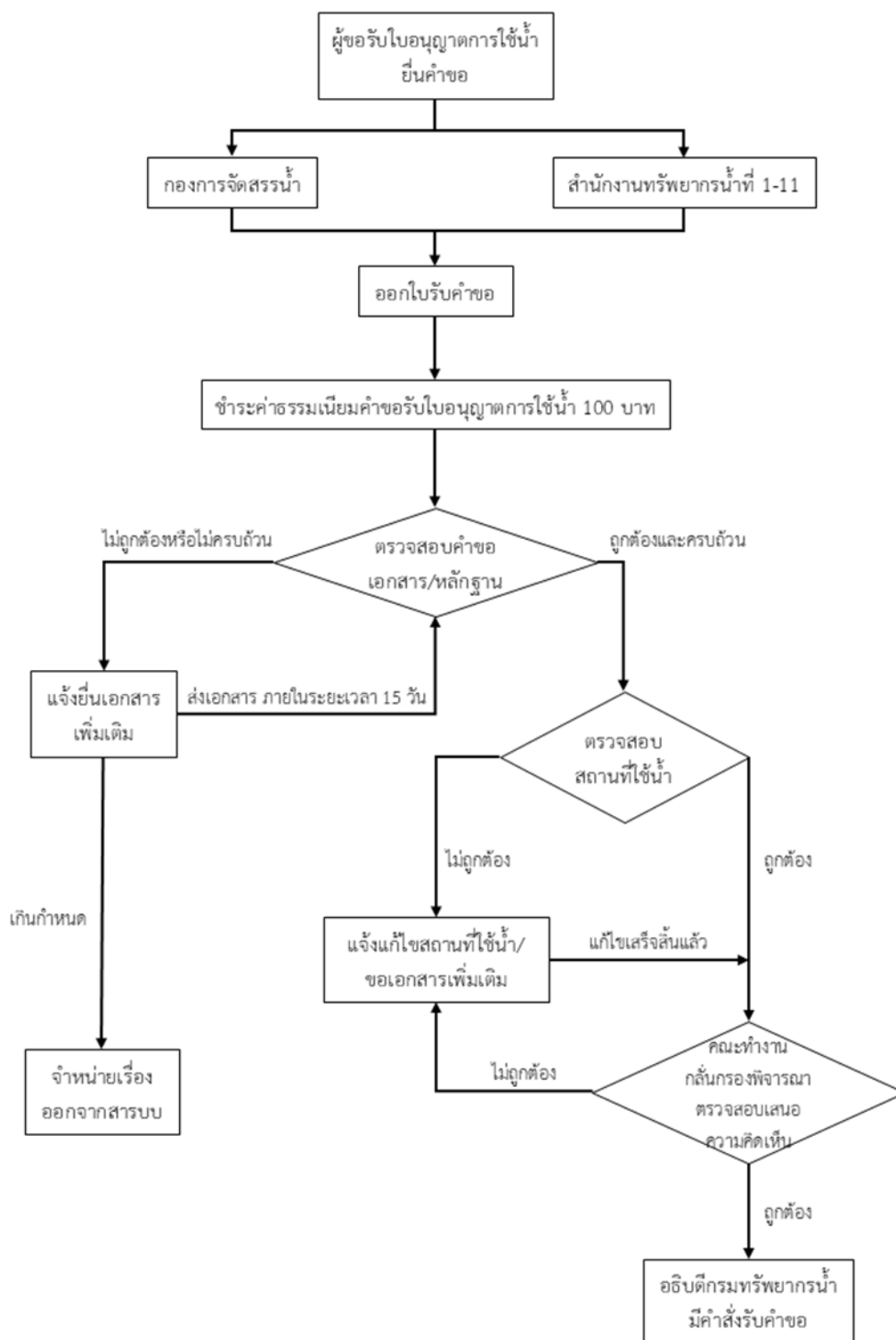
4) เจ้าหน้าที่ของกองการจัดสรรน้ำหรือสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - 11 พิจารณาตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานเบื้องต้น โดยใช้ Check-List หรือรายการในการตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานการขอรับใบอนุญาตเบื้องต้นเพื่อให้สามารถดำเนินการตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน หากเอกสารไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ต้องแจ้งต่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำให้ดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารเพิ่มเติมให้เรียบร้อยภายใน 15 วัน จากวันที่รับคำขอหากเกินกำหนดให้จำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

5) กรณีเอกสารถูกต้องและครบถ้วนแล้ว เจ้าหน้าที่ประจำห้องที่ของกองการจัดสรรน้ำหรือสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - 11 ดำเนินการลงพื้นที่ตรวจสอบสถานที่ใช้น้ำ โดยตรวจสอบสภาพสถานที่ใช้น้ำ สภาพแหล่งน้ำ จุดที่ตักน้ำมาใช้ ปริมาณน้ำที่ต้องการใช้ ตามวิธีการตรวจสอบสถานที่ใช้น้ำ-แหล่งน้ำเพื่อประกอบการพิจารณาขออนุญาตการใช้น้ำหากข้อมูลที่แจ้งในเอกสารไม่ถูกต้องตามการตรวจสอบสถานที่หรือไม่ตรงกับเอกสารคำขอและแผนการบริหารจัดการน้ำที่ยื่นจะต้องดำเนินการแจ้งแก้ไขต่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำทันที

6) คณะทำงานกลั่นกรองฯ โดยองค์ประกอบมีรองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำที่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำมอบหมายเป็นประธานคณะทำงาน มีผู้แทนหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นคณะทำงานฯ ทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรอง ตรวจสอบและให้ความเห็นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม เป็นไปตามกฎหมาย และหลักวิชาการ อย่างรอบคอบ รัดกุม รวมทั้งเสนอความเห็น

7) เจ้าหน้าที่ของกองการจัดสรรน้ำรวบรวมคำขอและเอกสารเสนอเรื่องต่ออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำให้มีคำสั่งรับคำขอ

ดังภาพที่ 2 - 3 ผังขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม (ก่อนอธิบดีมีคำสั่งรับคำขอ)

ภาพที่ 2-3 ผังขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม
(ก่อนอธิบดีมีคำสั่งรับคำขอ)

ภาพที่ 2-4 ผังขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม
(หลังอธิบดีมีคำสั่งรับคำขอ)

จากภาพที่ 2-4 ผังขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม (หลังอธิบดีมีคำสั่งรับคำขอ) มีขั้นตอนดังนี้

1) เจ้าหน้าที่ของกองการจัดสรรน้ำ ส่งเอกสารไปยังสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำที่ผู้ยื่นขออนุญาตใช้น้ำสาธาณณะนั้นตั้งอยู่กรณีเป็นการใช้น้ำประเภทที่สอง พิจารณาให้ความเห็นชอบ กรณีเป็นการใช้น้ำประเภทที่สาม พิจารณาให้ความเห็นชอบ และแจ้งผลการพิจารณาให้กรมทรัพยากรน้ำทราบภายใน 25 วัน จากวันที่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำมีคำสั่งรับคำขอ

2) เมื่อคำขอรับใบอนุญาตผ่านความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่กองการจัดสรรน้ำหรือสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 -11 แจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบผลเป็นหนังสือ ภายในระยะเวลา 30 วัน จากวันที่อธิบดีมีคำสั่งรับคำขอ และให้ผู้ขอรับใบอนุญาตมาชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง เป็นเงิน 2,500 บาท กรณีประเภทที่สามให้ผู้ขอรับใบอนุญาตมาชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สาม เป็นเงิน 12,500 บาท กับเจ้าหน้าที่ประจำท้องที่ของกองการจัดสรรน้ำหรือสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 ภายในระยะเวลา 15 วัน จากวันที่ทราบผล

3) เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแล้ว อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ พิจารณาอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองโดยลงลายมือชื่อผู้ออกใบอนุญาตและประทับตรากรมทรัพยากรน้ำและใบอนุญาตมีอายุ 5 ปีนับแต่วันที่ออก ซึ่งกองการจัดสรรน้ำดำเนินการออกใบอนุญาตการใช้น้ำจำนวน 3 ฉบับ สำหรับ 1) ผู้ถือใบอนุญาตใช้น้ำ 2) กรมทรัพยากรน้ำ โดยเก็บไว้ที่กองการจัดสรรน้ำ และ 3) พนักงานเจ้าหน้าที่ประจำท้องที่โดยเก็บไว้ที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11

4) เจ้าหน้าที่ประจำท้องที่ของกองการจัดสรรน้ำหรือสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 -11 แจ้งผู้ขอรับใบอนุญาตทราบเป็นหนังสือเพื่อมารับใบอนุญาตการใช้น้ำ เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตมารับใบอนุญาตการใช้น้ำ ให้เจ้าหน้าที่ของกองการจัดสรรน้ำหรือสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 -11 แจ้งหน้าที่ความรับผิดชอบแก่ ผู้รับใบอนุญาต พร้อมให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขท้ายใบอนุญาต เช่น ต้องไม่ใช้น้ำเกินปริมาณน้ำที่ได้รับอนุญาต ต้องไม่ทำให้ทรัพยากรน้ำสกปรก ปนเปื้อน เป็นพิษ หรือเป็นอันตราย ต้องชำระค่าใช้น้ำตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำและกองการจัดสรรน้ำเป็นผู้จัดเก็บค่าใช้น้ำตามปริมาณน้ำที่ใช้ ภายใต้เงื่อนไขของกฎกระทรวงฯ ที่กำหนด

5) พนักงานเจ้าหน้าที่ของกองการจัดสรรน้ำและสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - 11 ติดตามประเมินผลและควบคุมการใช้น้ำจากอุปกรณ์ตรวจวัดที่ได้มาตรฐานตามประกาศกรมทรัพยากรน้ำฯ ที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำดังนี้

ภัทรปภา จิรภาสขยงกูร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการให้บริการคุณภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนากระบวนการให้บริการคุณภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางในการพัฒนาการให้บริการ โดยใช้วิธีวิจัยเอกสารและวิจัยสนาม ในส่วนของการวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการดำเนินงานในการให้บริการประชาชนของสำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร เน้นการให้บริการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการจดทะเบียนผู้รับจ้างเหมางานก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 โดยต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในงานรับจดทะเบียนเป็นผู้รับเหมาฯ ตามคู่มือประชาชน ซึ่งการให้บริการดังกล่าวในรูปแบบเดิมนั้น ยังมีความล่าช้า ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตเป็นจำนวนหลายวัน และยังไม่มีมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ซึ่งยังไม่ตอบโจทย์การให้บริการคุณภาพที่ประชาชนมุ่งหวังที่จะได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็วจากภาครัฐ ปัญหาอุปสรรคในการให้บริการ พบว่ามีปัญหา 4 ด้าน คือ 1) ด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการวางแผนการพัฒนาที่ดี ขาดการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ และ 4) ด้านการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

นันท์ธิดา กระจ่างตา และจิรวัฒน์ ดาริหอนันต์ (2562) ได้ศึกษาการคาดคะเนระดับความล่าช้าในการดำเนินงานก่อสร้างรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร มีจุดประสงค์เพื่อสร้างสมการถดถอยที่ใช้คาดคะเนระดับความล่าช้าในการดำเนินงานก่อสร้างรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร หาปัจจัยที่มีผลต่อความล่าช้าในการก่อสร้างดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอแนวทางควบคุมปัจจัยที่ทำให้เกิดความล่าช้าเหล่านั้น โดยเก็บข้อมูลจากโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่-บางซื่อ) โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการก่อสร้าง มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีความถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่าสมการถดถอยที่ได้ประกอบไปด้วยตัวแปรที่เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า 6 ตัวแปร คือปัจจัยด้านการวางแผนงานและการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านการควบคุมงาน ปัจจัยด้านแรงงาน ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรกล และปัจจัยด้านเหตุสุดวิสัย

อภิชาติ แพงงาม (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความล่าช้าของโครงการก่อสร้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงกต อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงกต โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าพนักงานและผู้รับจ้างงาน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกำลังคน ด้านวัสดุ/เครื่องจักร ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ จากกลุ่มประชากรเป็นเจ้าพนักงาน 20 คน และกลุ่มผู้รับจ้าง 74 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้รับจ้างจากแนวคิดของ ทาโร่ ยามาเน่ โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

สุนทรี พุฒิวร (2563) ได้ศึกษาแนวทางการจัดทำเอกสารขนส่งสินค้าขาออก กรณีศึกษา บริษัทเอกชนในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำเอกสารของแผนกขาออก และ เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำเอกสารใบขนส่งสินค้าขาออกของแผนกเอกสารขาออก เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนการทำงานใบขนส่งสินค้าขาออก กรณีศึกษาบริษัทเอกชนในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นข้อมูลก่อนการปรับปรุงและข้อมูลหลังการปรับปรุง ใช้การวิเคราะห์แบบแผนผังก้างปลา (Fishbone Diagram) ทำให้ทราบสาเหตุของปัญหา เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านพัสดุสินค้ามีจำนวนจำกัด พนักงานขาดประสบการณ์ จำนวนพนักงานไม่เพียงพอต่อชิ้นงาน ขาดการประสานงานที่ดีกับลูกค้า ขั้นตอนการทำงานมีความซับซ้อน และเครื่องพิมพ์เอกสารมีเครื่องเดียวและมีความล้าสมัย

ลิขิต พันธเทพ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความล่าช้าในโครงการก่อสร้างถนนและแนวทางแก้ปัญหา : กรณีศึกษาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองนครพนม มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุความล่าช้าและแนวทางการแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ด้วยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ว่าจ้างและกลุ่มผู้รับจ้าง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความล่าช้าที่มีดัชนีความสำคัญของปัจจัยสูงสุด 5 อันดับแรก มีดังนี้ การขาดแคลนบุคลากรในการก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยีไม่เหมาะสมกับประเภทงาน การรอผลการทดสอบ เครื่องจักรเสียบ่อยครั้ง และขาดการประสานงานระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง โดยได้มีการเสนอแนวทางแก้ไขและป้องกันความล่าช้าให้สอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความล่าช้าเรียงลำดับตามค่าดัชนีความสำคัญ

นิภาพร ประทีปศิริ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเบิกงวดงานล่าช้าของงาน ตกแต่งภายใน โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเบิกงวดงานล่าช้าของงาน ตกแต่งภายใน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลของกลุ่ม ที่ปรึกษาเจ้าของโครงการ (Consultant) และผู้รับเหมา (Contractor) ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และการลำดับความสำคัญ (Ranking) เพื่อทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ผู้รับเหมาและที่ปรึกษาเจ้าของโครงการเห็นร่วมกันว่าเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความล่าช้า และทดสอบทางสถิติด้วยวิธี Independent – Sample t-test เพื่อทราบถึงปัจจัยวิกฤติที่ผู้รับเหมา และที่ปรึกษาเจ้าของโครงการมีความเห็นร่วมกันว่าเป็นปัจจัยวิกฤติที่ทำให้การเบิกงวดงานของงานตกแต่งภายในเป็นไปอย่างล่าช้า ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ทำให้เบิกงวดงานล่าช้ามี 4 ปัจจัย คือ การไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ไม่ร่วมมือกันปฏิบัติตามขั้นตอนการสื่อสารที่ตกลงไว้ การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับแรงงานและทรัพยากร การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับงวดงาน นอกจากนี้ยังพบปัจจัยวิกฤติย่อยจำนวน 10 ปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อการเบิก

งวดงานล่าช้า เช่น ความไม่ชัดเจนในการตัดสินใจของผู้บริหาร ขาดการวางแผนการจัดส่งวัสดุ การจ่ายเงินล่าช้าของเจ้าของโครงการ เป็นต้น

ตุลญา โรจน์ทังคำ (2566) ได้การศึกษาเรื่องปัญหาการจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่ตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 2) เสนอแนวทางแก้ไข ปัญหาในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้เหมาะสมต่อไป โดยเป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง จากผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดเก็บภาษี จำนวน 5 คน และทำการวิเคราะห์ ข้อมูลในเชิงพรรณนา ซึ่งพบว่าเกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างเป็นกฎหมายที่ออกมาใหม่ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาประกอบกับ กฎหมายลำดับรองที่ออกมาล่าช้าส่งผลให้เจ้าหน้าที่เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน 2) ด้านนโยบาย การบริหารจัดการนั้นผู้บริหารขาดการเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา 3) ด้านการนำนวัตกรรมและ เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีนั้นได้มีเจ้าหน้าที่ประสบปัญหากับการใช้โปรแกรม การจัดเก็บภาษีทำให้การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ 4) ด้านการประชาสัมพันธ์นั้นงบประมาณที่ตั้งไว้ ในแต่ละปีไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุม 5) ด้านอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่นั้นมีไม่เพียงพอต่อปริมาณ งานจำนวนมาก และ 6) ด้านงบประมาณนั้นได้รับการจัดสรรจากส่วนกลางมาน้อยกว่าวงเงิน ที่ต้องใช้จริงจึงไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถรวบรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการออกใบอนุญาตการใช้น้ำได้ ดังตาราง

ตารางที่ 2-2 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ

รายการ	แหล่งข้อมูลลำดับที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน		✓	✓	✓	✓	✓		✓
3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับในการทำงาน	✓							✓
4) บุคลากรมีคุณสมบัติหรือตำแหน่งไม่เหมาะสมกับการทำงาน	✓					✓		✓
5) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน			✓		✓			✓
6) การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	✓		✓	✓	✓	✓		✓
7) งบประมาณไม่เพียงพอ	✓						✓	✓
8) งบประมาณล่าช้า		✓	✓		✓	✓		✓
9) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย				✓	✓			✓
10) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน		✓		✓	✓	✓		✓
11) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	✓						✓	✓
12) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา				✓				✓
13) การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน		✓	✓		✓	✓		✓
14) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	✓							✓
15) ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนรับทราบ	✓							✓
16) ขาดการจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ครอบคลุม ทันสมัย	✓						✓	✓
17) ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน								✓

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

รายการ	แหล่งข้อมูลลำดับที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
18) ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ								✓
19) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำหรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต								✓
หมายเหตุ: (1) ตุลญา โรจน์ทั้งคำ (2566) (2) นิภาพร ประทีปศิริ (2564) (3) ลิขิต พันธุ์เทพ (2564) (4) สุนทรี พุฒิวร (2563) (5) นายอภิชาติ แพงงาม (2563) (6) นันทิดา กระจำงตา และจิรวุฒิ ดาริหอนันต์ (2562) (7) ภัทรภา จิรภาสยังกูร (2562) (8) ปัญหาที่ผู้วิจัยพบ								

ผู้วิจัยได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการออกใบอนุญาตการใช้น้ำเพื่อเป็นแนวทางของการวิจัย ดังนี้

1) ปัจจัยด้านบุคลากร

- 1.1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน
- 1.2) บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน
- 1.3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

- 1.4) บุคลากรมีคุณสมบัติหรือตำแหน่งไม่เหมาะสมกับการทำงาน
- 1.5) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน

2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ

- 2.1) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย
- 2.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน
- 2.3) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก
- 2.4) งบประมาณล่าช้า
- 2.5) งบประมาณไม่เพียงพอ

3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ

- 3.1) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา
- 3.2) การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน
- 3.3) การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ
- 3.4) ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนรับทราบ
- 3.5) ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน

4) ปัจจัยอื่น ๆ

- 4.1) ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย
- 4.2) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด
- 4.3) ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ
- 4.4) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการ

ที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
- 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนของการวิจัยดังภาพ

ภาพที่ 3-1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

จากภาพที่ 3-1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้อง โดยศึกษาหาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรวบรวมเอกสารข้อมูลการยื่นขอใบอนุญาตการใช้น้ำ เพื่อรวบรวมข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ใช้กับเรื่องที่ต้องการจะทำงานวิจัย
- 2) การวางโครงร่างงานวิจัย เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานวิจัย
- 3) การสร้างแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการรวบรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำจากนั้นสร้างแบบสอบถามขึ้นมา และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาออกใบรับรอง
- 4) วิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล เป็นการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับดัชนีความสำคัญ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และอภิปรายผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้
- 5) สรุปผลงานวิจัย เป็นการสรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงความรวดเร็วในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้งานวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ประชากรกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่สังกัดหน่วยงานกองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ
- 2) ประชากรกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่สังกัดหน่วยงานสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 กรมทรัพยากรน้ำ

ประกอบด้วย วิศวกร วิศวกรโยธา นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักอุทกวิทยา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นายช่างโยธา นายช่างเครื่องกล นายช่างเทคนิค เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าพนักงาน ที่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมทรัพยากรน้ำ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้งานวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ประชากรกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่สังกัดหน่วยงานกองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ จำนวน 44 คน
- 2) ประชากรกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่สังกัดหน่วยงานสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 กรมทรัพยากรน้ำ จำนวน 76 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ คือ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อคำถาม 4 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ ปัจจัยด้านบริหารจัดการ และปัจจัยอื่น ๆ ทั้งหมดจำนวน 19 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความสำคัญระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีความสำคัญระดับน้อย
- 3 หมายถึง มีความสำคัญระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความสำคัญระดับมาก
- 5 หมายถึง มีความสำคัญระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม 7 ขั้นตอน ดังภาพ

ภาพที่ 3-2 ขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม

จากภาพที่ 3-2 ขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
- 2) ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการนำสร้างข้อคำถาม (Item) ของแบบสอบถาม
- 3) กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 4) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
- 5) ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบรายละเอียด ความถูกต้องสมบูรณ์ ความเหมาะสมของข้อคำถาม และความครอบคลุมเนื้อหาของข้อคำถามทุกข้อ ตรวจสอบภาษาที่ใช้ และรูปแบบการพิมพ์ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างกลับมาปรับปรุงแก้ไข
- 6) ทดสอบแบบสอบถาม โดยทดสอบทั้งความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง
- 7) นำผลที่ได้จากการทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม กระทำได้โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและประเด็นที่สำคัญต่าง ๆ ตลอดจนภาษาที่ใช้ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สำหรับผลการตรวจสอบนี้

- 1 คะแนน คือ ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 0 คะแนน คือ ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1 คะแนน คือ ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ค่าดัชนี IOC สามารถคำนวณได้จากสมการ

$$\text{ดัชนี IOC} = \frac{\sum R}{N} \quad (3.1)$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่า $\text{IOC} \geq 0.50$ หมายความว่า คำถามนั้นสามารถใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ค่า $\text{IOC} < 0.50$ หมายความว่า คำถามนั้นไม่สามารถใช้ได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ตารางที่ 3-1 ดัชนี IOC ของแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ปัจจัย	ค่าน้ำหนัก	ดัชนี IOC
1) ปัจจัยด้านบุคลากร		
1.1 อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	5	1
1.2 บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน	3	0.6
1.3 บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับในการทำงาน	3	0.6
1.4 บุคลากรมีคุณสมบัติหรือตำแหน่งไม่เหมาะสมกับการทำงาน	2	0.4*
1.5 คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน	4	0.8
2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ		
2.1 ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	5	1
2.2 ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็น ในการใช้งาน	4	0.8
2.3 ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4	0.8
2.4 งบประมาณล่าช้า	3	0.6
2.5 งบประมาณไม่เพียงพอ	3	0.6
3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ		
3.1 กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	3	0.6
3.2 การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	4	0.6
3.3 การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่มีประสิทธิภาพ	3	0.6
3.4 ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนรับทราบ	2	0.4*
3.5 ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน	3	0.6

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

ปัจจัย	คะแนนรวม	ดัชนี IOC
4) ปัจจัยอื่น ๆ		
4.1 ขาดการจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ครอบคลุม ทันสมัย	3	0.6
4.2 กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	5	1
4.3 ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	3	0.6
4.4 ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต	5	1

หมายเหตุ *คำถามนั้นไม่สามารถใช้ได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย IOC น้อยกว่า 0.5 จึงไม่นำมาใช้ จากตารางที่ 3-1 ผลการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้ค่าดัชนี IOC น้อยกว่า 0.50 ทั้งหมด 2 ปัจจัยและได้ค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ทั้งหมด 17 ปัจจัย จึงสรุปได้ว่าหัวข้อของปัจจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 17 ปัจจัย ที่มีความเที่ยงตรงเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability of Test) ซึ่งการทดสอบความเชื่อมั่นนั้น ผู้วิจัยได้โดยนำแบบประเมินที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้กับบุคลากรในกลุ่มตัวอย่างจากกรมชลประทานที่มีภารกิจเดียวกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย และนำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาช (Cronbach, 1951 : 297-334) หากมีค่ามากกว่า 0.70 จะถือว่ามีความน่าเชื่อถือในการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาชนี้สามารถคำนวณได้จากสมการ (3.2)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right) \quad (3.2)$$

เมื่อ	α	แทน สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช
	K	แทน จำนวนข้อคำถาม
	$\sum s_i^2$	แทน ผลรวมสัมประสิทธิ์แอลฟาของข้อคำถาม
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ตารางที่ 3-2 ผลการประเมินความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาชที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ปัจจัย	จำนวนคำถาม	สัมประสิทธิ์แอลฟา
ภาพรวม	17	0.80
1. ปัจจัยด้านบุคลากร	4	0.77
2. ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ	5	0.76
3. ปัจจัยด้านบริหารจัดการ	4	0.73
4. ปัจจัยอื่น ๆ	4	0.73

จากตารางที่ 3-2 ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ โดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 ท่าน เป็นผู้ร่วมประเมินค่าความเชื่อมั่นซึ่งแสดงให้เห็นถึงค่าความแปรปรวนของแต่ละปัจจัยได้ค่า และจากการนำข้อมูลไปประเมินต่อจะได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาชในภาพรวมเท่ากับ 0.80 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 จึงสามารถสรุปได้ว่าเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีความเชื่อมั่น และ น่าเชื่อถือ เหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเคยมีส่วนร่วมในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ จะทำการจัดส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 120 คน และเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมา ก็จะมีการรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์และประเมินผลด้วยวิธีทางสถิติการสุ่มตัวอย่างวิธีการทางสถิติกรณีขนาดกลุ่มตัวอย่างทราบจำนวนแน่นอน (Finite Population) ใช้สูตรทาโร ยามาเน (taro Yamane, 1973) ดังสมการที่ (3.3)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3.3)$$

เมื่อ n แทน จำนวนขนาดตัวอย่างประชากรที่ต้องการ
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด
 e เท่ากับ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

จากสมการที่ (3.3)

$$n = \frac{120}{1 + (120)(0.05)^2} = 92.31$$

ซึ่งจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำประมาณ 93 ตัวอย่าง

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำจากประชากรเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำ โดยใช้สถิติบรรยาย คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

3.5.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

เป็นการคำนวณค่ากลางของข้อมูลเชิงปริมาณ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545) โดยนำข้อมูลความถี่และน้ำหนักของแต่ละข้อ มาคำนวณเพื่อหาค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N} \quad (3.4)$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต
	f	แทน จำนวนความถี่ของผู้ตอบคำถามในแต่ละข้อ
	x	แทน คะแนนน้ำหนักแต่ละข้อ
	N	แทนจำนวนผู้ตอบคำถามทั้งหมด

3.5.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

เป็นรากที่สองของค่าแปรปรวน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545) เพื่อการกระจายตัวของข้อมูล ถ้าข้อมูลมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยแสดงว่าข้อมูลชุดนั้นมีความใกล้เคียงกัน

$$S = \frac{\sqrt{\sum f(x-\bar{x})^2}}{N-1} \quad (3.5)$$

เมื่อ	S	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต
	f	แทน จำนวนความถี่ของผู้ตอบคำถามในแต่ละข้อ
	x	แทน คะแนนน้ำหนักแต่ละข้อ
	N	แทน จำนวนผู้ตอบคำถามทั้งหมด

3.5.3 การเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

งานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ Independent Sample T-Test เพื่อทดสอบสมมติฐานว่าปัจจัยด้านหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ Independent Sample T-Test ใช้สมการดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549 : 109)

กรณีที่ค่าแปรปรวนของทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}} \quad (3.6)$$

สถิติทดสอบ t มีองศาอิสระ $n_1 + n_2 - 2$

เมื่อ t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-test
$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
S_p	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวอย่างรวมจากตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม
n_1, n_2	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

กรณีที่ค่าแปรปรวนของทั้ง 2 กลุ่มไม่เท่ากัน

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}$$

สถิติทดสอบ t มีองศาอิสระ v

$$v = \frac{(s_1^2/n_1 + s_2^2/n_2)^2}{\frac{s_1^2/n_1}{n_1 - 1} + \frac{s_2^2/n_2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-test
$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
S_1, S_2	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวอย่างของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
n_1, n_2	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
v	แทน องศาอิสระ

3.5.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

งานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (1-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยว่า เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำให้ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ซึ่งการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวใช้สมการดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตียา วานิชย์บัญชา, 2560 : 216-217)

สมมติฐานของ ANOVA

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2 = \dots = \mu_k$$

$$H_1 : \text{มี } \mu_i \neq \mu_j \text{ อย่างน้อยหนึ่งคู่ ; } i \neq j$$

สถิติทดสอบ

$$F = \frac{MSB}{MSW} \quad (3.7)$$

เมื่อ **MSB** แทน ความคลาดเคลื่อนกำลังสองระหว่างกลุ่ม (Mean Square between Group)

MSW แทน ความคลาดเคลื่อนกำลังสองภายในกลุ่ม (Mean Square within Group)

k แทน จำนวนของกลุ่มที่ต้องการวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ โดยมีผลการวิจัยดังนี้

- 1) ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ
- 2) ผลการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ
- 3) ผลของปัจจัยด้านหน่วยงานและด้านวุฒิการศึกษาการทำงานของเจ้าหน้าที่ต่อความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

4.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำจากเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ ทั้งกองการจัดสรรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 ได้ผลการวิจัยดังนี้

- 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

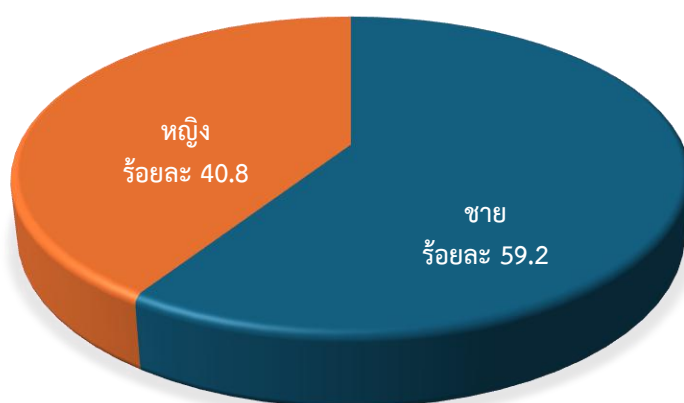
4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามหน่วยงาน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหน่วยงาน ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง

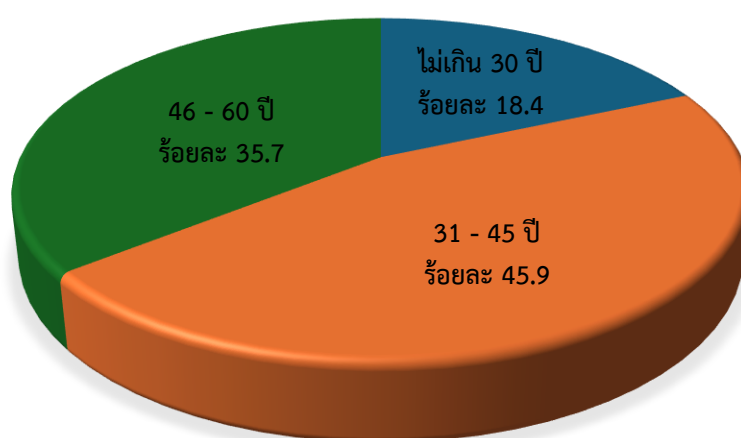
ตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1) เพศ		
- ชาย	58	59.20
- หญิง	40	40.80
รวม	98	100.00
2) อายุ		
- ไม่เกิน 30 ปี	18	18.40
- 31 – 45 ปี	45	45.90
- 46 – 60 ปี	35	35.70
รวม	98	100.00
3) ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	16.30
- ปริญญาตรี	58	59.20
- สูงกว่าปริญญาตรี	24	24.50
รวม	98	100.00
4) หน่วยงาน		
- กองการจัดสรรน้ำ	38	38.80
- สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11	60	61.20
รวม	98	100.00

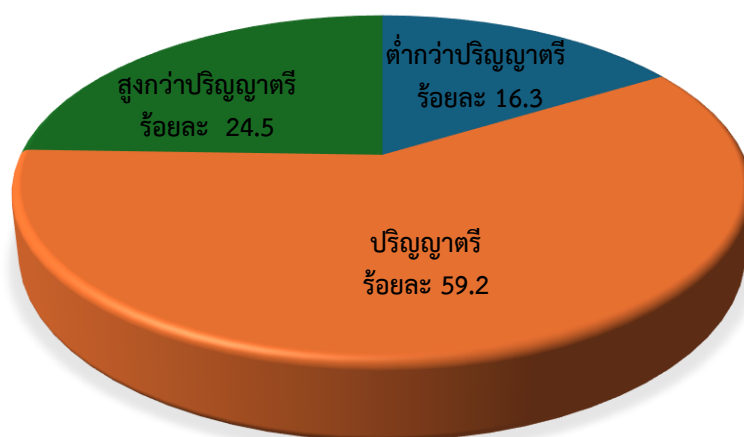
จากตารางที่ 4-1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย (ร้อยละ 59.2) ส่วนที่เหลือเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 40.80) โดยมีอายุอยู่ในช่วง 31 - 45 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 45.90) รองลงมา คือ ช่วง 46 – 60 ปี (ร้อยละ 35.70) และไม่เกิน 30 ปี (ร้อยละ 18.40) ตามลำดับ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 59.20) มากที่สุด รองลงมา คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 24.50) และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 16.30) ตามลำดับ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 (ร้อยละ 61.20) ส่วนที่เหลือสังกัดกองการจัดสรรน้ำ (ร้อยละ 38.80) ดังแสดงสัดส่วนในภาพที่ 4-1 ถึง 4-4

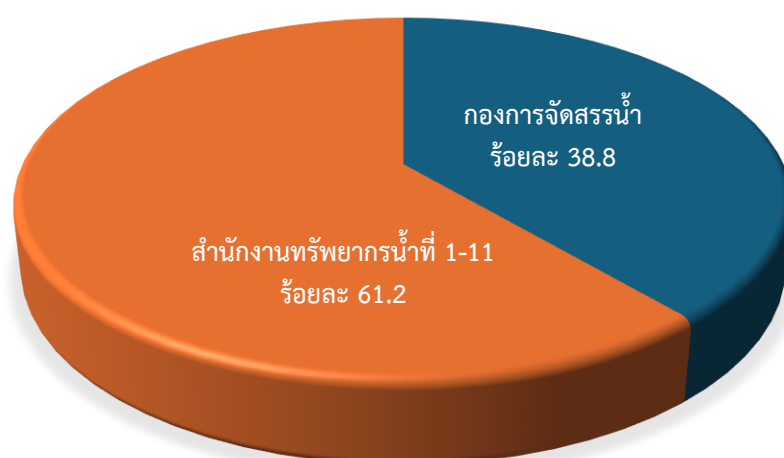
ภาพที่ 4-1 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

ภาพที่ 4-2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

ภาพที่ 4-3 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพที่ 4-4 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน่วยงาน

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณา ออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณา
ออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง
ตารางที่ 4-2 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออก
ใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (สังกัดหน่วยงาน
กองการจัดสรรน้ำ)

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
1) ปัจจัยด้านบุคลากร	3.86	0.76	มาก	2
1.1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	3.95	1.09	มาก	2
1.2) บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการทำงาน	3.61	1.03	มาก	4
1.3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องใน การทำงาน	4.00	1.07	มาก	1
1.4) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	3.87	0.93	มาก	3
2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ	3.96	0.71	มาก	1
2.1) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	4.05	0.93	มาก	2
2.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ ที่จำเป็นในการใช้งาน	4.00	0.93	มาก	3
2.3) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4.21	0.87	มาก	1
2.4) งบประมาณล่าช้า	3.66	0.97	มาก	5
2.5) งบประมาณไม่เพียงพอ	3.87	0.99	มาก	4
3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ	3.68	0.85	มาก	3
3.1) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	4.11	0.95	มาก	1
3.2) การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	3.76	1.05	มาก	2
3.3) การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	3.26	1.29	ปานกลาง	4
3.4) ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณา เอกสาร/หลักฐาน	3.58	1.08	มาก	3

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
4) ปัจจัยอื่น ๆ	3.64	0.75	มาก	4
4.1) ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ครอบคลุม ทันสมัย	3.34	1.07	ปานกลาง	4
4.2) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	3.84	0.97	มาก	2
4.3) ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของ กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	3.45	1.13	ปานกลาง	3
4.4) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์ สมดุสน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการ ที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต	3.95	1.04	มาก	1

จากตารางที่ 4-2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในแต่ละด้านแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.96) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 3.86) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย 3.68) และปัจจัยด้านอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.64) ตามลำดับ ซึ่งทุกปัจจัยมีความสำคัญอยู่ในระดับความสำคัญมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า

ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ พบว่า หัวข้อการขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) รองลงมา คือ หัวข้อขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 4.05) หัวข้อขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย 4.00) หัวข้องบประมาณไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.87) และหัวข้องบประมาณล่าช้า (ค่าเฉลี่ย 3.66) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า หัวข้อบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมา คือ หัวข้ออัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.95) หัวข้อคณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย 3.87) และหัวข้อบุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.61) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านบริหารจัดการ พบว่า หัวข้อกระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.11) รองลงมา คือ หัวข้อการวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.76) หัวข้อขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน (ค่าเฉลี่ย 3.58) และหัวข้อการประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.26) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านอื่น ๆ พบว่า หัวข้อมาตรฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือ จำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.95) รองลงมา คือ หัวข้อกฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด (ค่าเฉลี่ย 3.84) หัวข้อความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ (ค่าเฉลี่ย 3.45) และหัวข้อการจัดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 3.34) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออก ใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (สังกัดสำนักงาน ทรัพยากรน้ำที่ 1-11)

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
1) ปัจจัยด้านบุคลากร	4.13	0.89	มาก	1
1.1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	4.35	0.95	มาก	1
1.2) บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการทำงาน	4.03	1.07	มาก	3
1.3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องใน การทำงาน	4.03	1.12	มาก	4
1.4) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	4.08	1.05	มาก	2
2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ	3.99	0.97	มาก	2
2.1) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	4.10	1.08	มาก	2
2.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน	3.92	1.09	มาก	4
2.3) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบ อิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4.15	1.09	มาก	1
2.4) งบประมาณล่าช้า	3.93	1.21	มาก	3
2.5) งบประมาณไม่เพียงพอ	3.88	1.18	มาก	5

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ	3.88	0.96	มาก	4
3.1) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	4.07	1.07	มาก	1
3.2) การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	3.93	1.07	มาก	2
3.3) การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	3.62	1.12	มาก	4
3.4) ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณา เอกสาร/หลักฐาน	3.88	1.11	มาก	3
4) ปัจจัยอื่น ๆ	3.93	0.95	มาก	3
4.1) ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ครอบคลุม ทันสมัย	3.67	1.19	มาก	4
4.2) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	4.00	1.12	มาก	2
4.3) ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของ กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	3.88	1.08	มาก	3
4.4) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์ สมมูลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการ ที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต	4.20	1.07	มาก	1

จากตารางที่ 4-3 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในแต่ละด้าน แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านบุคลากร มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.13) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.99) ปัจจัยด้านอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.93) และปัจจัยด้านบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย 3.88) ตามลำดับ ซึ่งทุกปัจจัยมีความสำคัญอยู่ในระดับความสำคัญมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า

ปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า หัวข้ออัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.35) รองลงมา คือ หัวข้อคณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย 4.08) หัวข้อบุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.03) และหัวข้อบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.03) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ พบว่า หัวข้อการขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.15) รองลงมา คือ หัวข้อขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 4.10) หัวข้องบประมาณล่าช้า (ค่าเฉลี่ย 3.93) หัวข้อขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย 3.92) และหัวข้องบประมาณไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.88) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านอื่น ๆ พบว่า หัวข้อมาตรฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือ จำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมา คือ หัวข้อกฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด (ค่าเฉลี่ย 4.00) หัวข้อความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ (ค่าเฉลี่ย 3.88) และหัวข้อการจัดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 3.67) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านบริหารจัดการ พบว่า หัวข้อกระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.07) รองลงมา คือ หัวข้อการวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.93) หัวข้อขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน (ค่าเฉลี่ย 3.88) และหัวข้อการประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.62) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำในภาพรวม

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
1) ปัจจัยด้านบุคลากร	4.02	0.85	มาก	1
1.1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	4.19	1.02	มาก	1
1.2) บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการทำงาน	3.87	1.07	มาก	4
1.3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องใน การทำงาน	4.02	1.09	มาก	2
1.4) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	4.00	1.00	มาก	3

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ	3.98	0.87	มาก	2
2.1) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	4.08	1.03	มาก	2
2.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน	3.95	1.03	มาก	3
2.3) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบ อิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4.17	1.01	มาก	1
2.4) งบประมาณล่าช้า	3.83	1.12	มาก	5
2.5) งบประมาณไม่เพียงพอ	3.88	1.11	มาก	4
3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ	3.79	0.92	มาก	4
3.1) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	4.08	1.02	มาก	1
3.2) การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	3.87	1.06	มาก	2
3.3) การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	3.48	1.19	ปานกลาง	4
3.4) ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณา เอกสาร/หลักฐาน	3.77	1.10	มาก	3
4) ปัจจัยอื่น ๆ	3.82	0.88	มาก	3
4.1) ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ครอบคลุม ทันสมัย	3.54	1.15	มาก	4
4.2) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	3.94	1.06	มาก	2
4.3) ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของ กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	3.71	1.11	มาก	3
4.4) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์ สมดุลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการ ที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต	4.10	1.06	มาก	1

จากตารางที่ 4-4 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในแต่ละด้าน แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านบุคลากร มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.02) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ปัจจัยด้านอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.82) และปัจจัยด้านการจัดการ (ค่าเฉลี่ย 3.79) ตามลำดับ ซึ่งทุกปัจจัยมีความสำคัญอยู่ในระดับความสำคัญมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า

ปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า หัวข้ออัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.19) รองลงมา คือ หัวข้อบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.02) หัวข้อคณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย 4.00) และหัวข้อบุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.03) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ พบว่า หัวข้อการขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.17) รองลงมา คือ หัวข้อขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 4.08) หัวข้อขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย 3.95) หัวข้องบประมาณไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.88) และหัวข้องบประมาณล่าช้า (ค่าเฉลี่ย 3.83) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านการจัดการ พบว่า หัวข้อกระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.08) รองลงมา คือ หัวข้อการวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.87) หัวข้อขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน (ค่าเฉลี่ย 3.77) และหัวข้อการประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.48) ตามลำดับ

ปัจจัยด้านอื่น ๆ พบว่า หัวข้อขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำหรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต มีระดับความสำคัญสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมา คือ หัวข้อกฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด (ค่าเฉลี่ย 3.94) หัวข้อความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ (ค่าเฉลี่ย 3.71) และหัวข้อขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 3.54) ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาต การใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลลำดับความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ผลดังตาราง

ตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออก
ใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (สังกัดหน่วยงาน
กองการจัดสรรน้ำ)

ลำดับ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ปัจจัย ด้าน
1	ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4.21	0.87	มาก	2
2	กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	4.11	0.95	มาก	3
3	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	4.05	0.93	มาก	2
4	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ ที่จำเป็นในการใช้งาน	4.00	0.93	มาก	2
5	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการ ทำงาน	4.00	1.07	มาก	1
6	ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์ สมดุลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมา ขอรับใบอนุญาต	3.95	1.04	มาก	4
7	อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	3.95	1.09	มาก	1
8	คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	3.87	0.93	มาก	1
9	งบประมาณไม่เพียงพอ	3.87	0.99	มาก	2
10	กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	3.84	0.97	มาก	4
11	การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	3.76	1.05	มาก	3
12	งบประมาณล่าช้า	3.66	0.97	มาก	2
13	บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญ ใน การทำงาน	3.61	1.03	มาก	1

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ปัจจัย ด้าน
14	ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน	3.58	1.08	มาก	3
15	ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	3.45	1.13	ปานกลาง	4
16	ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย	3.34	1.07	ปานกลาง	4
17	การประสานงานภายในหน่วยงาน/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	3.26	1.29	ปานกลาง	3

จากตารางที่ 4-5 เมื่อพิจารณาข้อมูลเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวม 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก (2) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา (3) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย (4) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน และ (5) บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (สังกัดหน่วยงานสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11)

ลำดับ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ปัจจัย ด้าน
1	อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	4.35	0.95	มาก	1
2	ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์ สมดุลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการ ที่ต้องมา ขอรับใบอนุญาต	4.20	1.07	มาก	4
3	ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4.15	1.09	มาก	2
4	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	4.10	1.08	มาก	2
5	คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	4.08	1.05	มาก	1

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ปัจจัย ด้าน
6	กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	4.07	1.07	มาก	3
7	บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน	4.03	1.07	มาก	1
8	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	4.03	1.12	มาก	1
9	กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	4.00	1.12	มาก	4
10	การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	3.93	1.07	มาก	3
11	งบประมาณล่าช้า	3.93	1.21	มาก	2
12	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน	3.92	1.09	มาก	2
13	ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	3.88	1.08	มาก	4
14	ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน	3.88	1.11	มาก	3
15	งบประมาณไม่เพียงพอ	3.88	1.18	มาก	2
16	ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย	3.67	1.19	มาก	4
17	การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	3.62	1.12	มาก	3

จากตารางที่ 4-6 เมื่อพิจารณาข้อมูลเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวม 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน (2) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการ ที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต (3) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก (4) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย และ (5) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4-7 ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำในภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ	ปัจจัยด้าน
1	อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	4.19	1.02	มาก	1
2	ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4.17	1.01	มาก	2
3	ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต	4.10	1.06	มาก	4
4	กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	4.08	1.02	มาก	3
5	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	4.08	1.03	มาก	2
6	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	4.02	1.09	มาก	1
7	คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	4.00	1.00	มาก	1
8	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน	3.95	1.03	มาก	2
9	กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	3.94	1.06	มาก	4
10	งบประมาณไม่เพียงพอ	3.88	1.11	มาก	2
11	การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	3.87	1.06	มาก	3
12	บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน	3.87	1.07	มาก	1
13	งบประมาณล่าช้า	3.83	1.12	มาก	2

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ	ปัจจัย ด้าน
14	ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณา เอกสาร/หลักฐาน	3.77	1.10	มาก	3
15	ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของ กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	3.71	1.11	มาก	4
16	ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ครอบคลุม ทันสมัย	3.54	1.15	มาก	4
17	การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	3.48	1.19	ปานกลาง	3

จากตารางที่ 4-7 เมื่อพิจารณาข้อมูลเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวม 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน (2) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก (3) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมดุลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต (4) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา และ (5) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย ตามลำดับ

4.3 ผลของปัจจัยด้านหน่วยงานและด้านวุฒิการศึกษาการทำงานของเจ้าหน้าที่ต่อความสำคัญ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรงชนะของเจ้าหน้าที่ กรมทรัพยากรน้ำ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ
จากเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ ทั้งกองการจัดสรรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11
ได้ผลการวิจัยดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ
Independent Sample T-Test ตามหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง

2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อความสำคัญของ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ

4.3.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ Independent Sample T-Test ตามหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ Independent Sample T-Test ตามหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง

ตารางที่ 4-8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ Independent Sample T-Test ตามหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยด้าน	กองการจัดสรรน้ำ		สำนักงานทรัพยากรน้ำ ที่ 1-11		ค่า T	ค่า P
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
1) ปัจจัยด้านบุคลากร	3.86	0.76	4.13	0.89	-1.54*	0.13 ✓
1.1) อัตรากำลังคนไม่ เพียงพอในการทำงาน	3.95	1.09	3.61	1.03	-1.93*	0.57 ✓
1.2) บุคลากรขาดทักษะและ ความเชี่ยวชาญใน การทำงาน	3.61	1.03	4.03	1.07	-1.96*	0.53 ✓
1.3) บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	4.00	1.07	4.03	1.12	-0.15*	0.88 ✓
1.4) คณะกรรมการ/ผู้บริหาร มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ แตกต่างกัน	3.87	0.93	4.08	1.05	-1.03*	0.31 ✓

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	กองการจัดสรรน้ำ		สำนักงานทรัพยากรน้ำ ที่ 1-11		ค่า T	ค่า P
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและ งบประมาณ	3.96	0.71	3.99	0.97	-0.21*	0.83 ✓
2.1) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	4.05	0.96	4.10	1.08	-0.22*	0.83 ✓
2.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ ที่จำเป็นในการใช้งาน	4.00	0.93	3.92	1.09	0.39*	0.69 ✓
2.3) ขาดแคลนเทคโนโลยี หรือระบอบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	4.21	0.87	4.15	1.09	0.89*	0.77 ✓
2.4) งบประมาณล่าช้า	3.66	0.97	3.93	1.21	-1.19*	0.24 ✓
2.5) งบประมาณไม่เพียงพอ	3.87	0.99	3.88	1.18	0.58*	0.95 ✓
3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ	3.68	0.85	3.88	0.96	-1.03*	0.31 ✓
3.1) กระบวนการทำงาน ซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	1.11	0.95	4.07	1.07	0.18*	0.86 ✓
3.2) การวางแผนที่ไม่สอดคล้อง กับการทำงาน	3.76	1.05	3.93	1.07	-0.77*	0.44 ✓
3.3) การประสานงานภายใน หน่วยงาน/หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	3.26	1.29	3.62	1.12	-1.44*	0.16 ✓
3.4) ขาดหลักเกณฑ์ แนวทาง ในการพิจารณาเอกสาร/ หลักฐาน	3.58	1.08	3.88	1.11	-1.34*	0.18 ✓

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	กองการจัดสรรน้ำ		สำนักงานทรัพยากรน้ำ ที่ 1-11		ค่า T	ค่า P
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
4) ปัจจัยอื่น ๆ	3.65	0.75	3.94	0.95	-1.62*	0.11 ✓
4.1) ขาดการจัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานที่ ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย	3.34	1.07	3.67	1.19	-1.37*	0.18 ✓
4.2) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยัง ไม่ครอบคลุมถึง รายละเอียดทั้งหมด	3.84	0.97	3.45	1.13	-0.72*	0.48 ✓
4.3) ความไม่ชัดเจนระหว่าง การแบ่งพื้นที่ของ กรมชลประทานและ กรมทรัพยากรน้ำ	3.45	1.13	3.88	1.08	-1.92*	0.58 ✓
4.4) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจน ในด้านการวิเคราะห์ สมดุลน้ำ หรือจำนวน ผู้ประกอบการที่ต้องมา ขอรับใบอนุญาต	3.95	1.04	4.2	1.07	-1.15*	0.25 ✓

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

✓ ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ($P > 0.05$)

✗ ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ($P < 0.05$)

จากตารางที่ 4-8 เมื่อพิจารณาจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามหน่วยงาน จากนั้นวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (นัยสำคัญ .05) พบว่า ปัจจัยทุกด้านมีค่า P มากกว่า 0.05 แสดงว่า ในปัจจัยทุกด้านนั้น หน่วยงานไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการพิจารณาความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ อย่างมีนัยสำคัญ

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ

ผู้วิจัยผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง

ตารางที่ 4-9 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ

ปัจจัยด้าน		Sum of squares	df	Mean square	ค่า F	ค่า P
1) ปัจจัยด้านบุคลากร						
1.1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.82	2	1.41	1.36	0.26✓
	ภายในกลุ่ม	98.49	95	1.04		
	ทั้งหมด	101.32	97			
1.2) บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.28	2	0.64	0.55	0.58✓
	ภายในกลุ่ม	109.99	95	1.16		
	ทั้งหมด	111.28	97			
1.3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.25	2	0.62	0.52	0.59✓
	ภายในกลุ่ม	114.71	95	1.21		
	ทั้งหมด	115.96	97			
1.4) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	ระหว่างกลุ่ม	1.67	2	0.83	0.82	0.44✓
	ภายในกลุ่ม	96.33	95	1.01		
	ทั้งหมด	98.00	97			

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน		Sum of squares	df	Mean square	ค่า F	ค่า P
2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ						
2.1) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	2.27	2	1.13	1.07	0.35✓
	ภายในกลุ่ม	101.08	95	1.06		
	ทั้งหมด	103.35	97			
2.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ ที่จำเป็นในการใช้งาน	ระหว่างกลุ่ม	2.78	2	1.39	1.32	0.27✓
	ภายในกลุ่ม	99.97	95	1.05		
	ทั้งหมด	102.75	97			
2.3) ขาดแคลนเทคโนโลยี หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	0.72	2	0.36	0.35	0.70✓
	ภายในกลุ่ม	97.33	95	1.03		
	ทั้งหมด	98.05	97			
2.4) งบประมาณล่าช้า	ระหว่างกลุ่ม	2.69	2	1.35	1.07	0.35✓
	ภายในกลุ่ม	119.36	95	1.26		
	ทั้งหมด	122.05	97			
2.5) งบประมาณไม่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	1.38	2	0.69	0.56	0.57✓
	ภายในกลุ่ม	117.15	95	1.23		
	ทั้งหมด	118.53	97			

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน		Sum of squares	df	Mean square	ค่า F	ค่า P
3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ						
3.1) กระบวนการทำงาน ซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	ระหว่างกลุ่ม	0.92	2	0.46	0.44	0.65✓
	ภายในกลุ่ม	100.43	95	1.06		
	ทั้งหมด	101.35	97			
3.2) การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.94	0.82	0.92✓
	ภายในกลุ่ม	109.09	95	1.15		
	ทั้งหมด	109.28	97			
3.3) การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.21	2	0.10	0.71	0.32✓
	ภายในกลุ่ม	138.25	95	1.46		
	ทั้งหมด	138.46	97			
3.4) ขาดหลักเกณฑ์แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน	ระหว่างกลุ่ม	1.86	2	0.93	0.77	0.47✓
	ภายในกลุ่ม	115.74	95	1.22		
	ทั้งหมด	117.60	97			
4) ปัจจัยอื่น ๆ						
4.1) ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	0.84	2	0.42	0.31	0.73✓
	ภายในกลุ่ม	127.50	95	1.34		
	ทั้งหมด	128.34	97			
4.2) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	4.67	2	2.34	2.11	0.13✓
	ภายในกลุ่ม	104.96	95	1.11		
	ทั้งหมด	109.63	97			

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน		Sum of squares	df	Mean square	ค่า F	ค่า P
4) ปัจจัยอื่น ๆ						
4.3) ความไม่ชัดเจนระหว่าง การแบ่งพื้นที่ของ กรมชลประทานและ กรมทรัพยากรน้ำ	ระหว่างกลุ่ม	4.47	2	2.24	1.84	0.17✓
	ภายในกลุ่ม	115.53	95	1.22		
	ทั้งหมด	120.00	97			
4.4) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจน ในด้านการวิเคราะห์ สมมูลน้ำ หรือจำนวน ผู้ประกอบการที่ต้อง มาขอรับใบอนุญาต	ระหว่างกลุ่ม	1.75	2	0.88	0.78	0.46✓
	ภายในกลุ่ม	107.23	95	1.13		
	ทั้งหมด	108.98	97			
หมายเหตุ	✓ ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ($P>0.05$) ✗ ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ($P<0.05$)					

ตารางที่ 4-10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นสอดคล้องของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณา
ออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

ปัจจัย	P	ความคิดเห็น สอดคล้อง
1) ปัจจัยด้านบุคลากร		
1.1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน	0.26	✓
1.2) บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน	0.58	✓
1.3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	0.59	✓
1.4) คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และ ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน	0.44	✓

ตารางที่ 4-10 (ต่อ)

ปัจจัย	P	ความคิดเห็น สอดคล้อง
2) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ		
2.1) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย	0.35	✓
2.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็น ในการใช้งาน	0.27	✓
2.3) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก	0.70	✓
2.4) งบประมาณล่าช้า	0.35	✓
2.5) งบประมาณไม่เพียงพอ	0.57	✓
3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ		
3.1) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา	0.65	✓
3.2) การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน	0.92	✓
3.3) การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่มีประสิทธิภาพ	0.32	✓
3.4) ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน	0.47	✓
4) ปัจจัยอื่น ๆ		
4.1) ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย	0.73	✓
4.2) กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด	0.13	✓
4.3) ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของ กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ	0.17	✓
4.4) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต	0.46	✓

จากตารางที่ 4-9 และ 4-10 เมื่อพิจารณาจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษา จากนั้นวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (นัยสำคัญ .05) ทุกปัจจัยมีค่า P มากกว่า .05 แสดงว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการพิจารณาความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ โดยมีผลสรุป ดังนี้

5.1 สรุปและอภิปรายผลวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำนั้น โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่ม สามารถจัดระดับความสำคัญกับปัจจัยหลัก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 4.02) ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย 3.79) และปัจจัยอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.82) โดยปัจจัยทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลสอดคล้องกับงานวิจัยของนนท์ธิดา กระจำงตา และจิรวัดน์ ดาริหอนันต์ (2562) อยู่ 3 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านบุคลากร (2) ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักร และ (3) ปัจจัยด้านบริหารจัดการ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้า

2) ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ ทั้งเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกองการจัดสรรน้ำ และเจ้าหน้าที่ที่สังกัดสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11 ให้มีความสำคัญกับอัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงานเป็นอันดับแรก ซึ่งข้อมูลสอดคล้องกับงานวิจัยของตุลญา โรจน์ทั้งคำ (2566) ซึ่งพบว่าสาเหตุที่มีความรุนแรงซึ่งส่งผลให้เกิดความล่าช้า คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ซึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอในการดำเนินการจัดเก็บภาษี เนื่องจากในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการจัดเก็บภาษี

3) ปัจจัยด้านวุฒิการศึกษา และปัจจัยด้านหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่สังกัดไม่มีผลต่อความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ ในทุกปัจจัย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า “เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำให้ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05”

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้นำผลวิจัยไปนำเสนอต่อวิศวกรชำนาญการพิเศษและนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ เพื่อสอบถามแนวทางในการจัดการกับปัญหาความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ โดยกล่าวถึงปัญหาที่มีลำดับความสำคัญ 5 ลำดับแรก คือ 1) อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน 2) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก 3) ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมดุลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต 4) กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา และ 5) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย ทำให้ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

ลำดับที่ 1 อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน มีความสำคัญมาก เนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน และปัจจุบันเจ้าหน้าที่ มีภาระงานอื่นด้วย นอกเหนือจากการออกใบอนุญาตการใช้น้ำ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาใหม่ก็ยังไม่คุ้นเคยกับงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพไม่เต็มที่ ควรดำเนินการแก้ไข ดังนี้

- กรมทรัพยากรน้ำควรจัดให้มีการเพิ่มบุคลากร
- กรมทรัพยากรน้ำควรจัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการทำงาน เพื่อส่งเสริมการทำงาน

- กรมทรัพยากรน้ำควรจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้มากขึ้น

ลำดับที่ 2 ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นสิ่งพื้นฐานในการวิเคราะห์สมดุลน้ำ จัดเก็บข้อมูลและเอกสาร รวมถึงดำเนินการด้านเอกสารต่าง ๆ ที่จะออกใบอนุญาตการใช้น้ำ ควรดำเนินการแก้ไข ดังนี้

- เห็นควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเพียงพอและรวดเร็ว
- ควรพัฒนาระบบการออกใบอนุญาตและการจัดเก็บค่าใช้น้ำให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- ควรให้มีการจัดทำโปรแกรมวิเคราะห์สมดุลน้ำ เพื่อให้มีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ลำดับที่ 3 ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมดุลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต มีความสำคัญมาก เนื่องจากไม่มีฐานข้อมูลของผู้ประกอบการทำให้การวางแผนหรือจัดสรรงบประมาณเกิดความยากลำบาก ควรดำเนินการแก้ไข ดังนี้

- เร่งจัดสรรงบประมาณและจัดทำฐานข้อมูล เพื่อวิเคราะห์สมดุลน้ำ โดยมีเจ้าภาพเป็นสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินการ

ลำดับที่ 4 กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา มีความสำคัญมาก เนื่องจากการออกใบอนุญาตการใช้น้ำนั้นมีขั้นตอนที่ย่างยากซับซ้อน โดยเฉพาะการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และการเสนอข้อมูลต่อคณะทำงาน ควรดำเนินการแก้ไข ดังนี้

- จัดประชุมหารือ/วางแผน การทำงานให้เกิดความชัดเจนกับผู้เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการลดขั้นตอนกระบวนการทำงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ลำดับที่ 5 ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย มีความสำคัญมาก เนื่องจาก ขาดแคลน เครื่องมือที่ใช้ในการสนับสนุนการทำงานด้านการออกใบอนุญาต เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายภาพเอกสาร โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ควรดำเนินการแก้ไข ดังนี้

- เห็นควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเพียงพอและรวดเร็ว
- ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- ควรจัดฝึกอบรมหลักสูตรการใช้วัสดุ อุปกรณ์ให้เกิดการใช้งานที่ถูกต้อง เพื่อลดความผิดพลาด และก่อให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน

5.2.2 ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาหลายปัจจัยและเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้ครบทั้ง 2 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตการใช้น้ำ คือ เจ้าหน้าที่ และผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายมากขึ้นและครอบคลุมปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้น โดยอาจศึกษาในแต่ละปัจจัยว่า มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันกับเจ้าหน้าที่หรือไม่ จะส่งผลให้การออกใบอนุญาตการใช้น้ำไม่ล่าช้า และมีความแม่นยำยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมทรัพยากรน้ำ. (2567). [ออนไลน์]. รายงานประจำปี 2566. [สืบค้นวันที่ 20 สิงหาคม 2567].

จาก <https://dwr.go.th/index.php>

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). หลักสถิติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). หลักสถิติ. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตียา วานิชย์บัญชา. (2560). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 29. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.

กองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ. (2567). [ออนไลน์]. โครงสร้างองค์กรของกองการจัดสรรน้ำ.

[สืบค้นวันที่ 24 สิงหาคม 2567]. จาก <https://division.dwr.go.th/wad/index.php/th/>

ตุลญา ไรจน์ทั้งคำ. (2566). ปัญหาการจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่ตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562. วารสารมนุษยกับสังคม, 9(1), 7-30.

นันท์ธิดา กระจ่างตา และจิรวัดน์ ดาริห์อนันต์. (2562). การคาดคะเนระดับความล่าช้าในการดำเนินงานก่อสร้างรถไฟฟ้ามหานคร. Thai Journal of Science and Technology, 9(1), 154-168.

นิภาพร ประทีปศิริ. (2564). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเบิกงวดงานล่าช้าของงานตกแต่งภายใน. การประชุมวิศวกรรมโยธาแห่งชาติครั้งที่ 26, 26, CEM-22.

ภัทรภา จิราสขยงกูร. (2562). ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการให้บริการคุณภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ลิขิต พันธุ์เทพ. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อความล่าช้าในโครงการก่อสร้างถนนขององค์กรปกครองท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม. การประชุมวิศวกรรมโยธาแห่งชาติครั้งที่ 26, 26, CEM-34.

สุนทรี พุฒิวร. (2563). การศึกษาแนวทางการจัดทำเอกสารขนส่งสินค้าขาออก กรณีศึกษาบริษัทเอกชนในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, นครปฐม.

อภิชาติ แพงงาม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความล่าช้าของโครงการก่อสร้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงกต อำเภอแก่งหางแมว จังหวัด จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีโยธา (ต่อเนื่อง) วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก.

ภาษาอังกฤษ

Cronbach, Lee J. (1951). “Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests,” Psychometrika. 16(1) : 297-334.

Yamane, T. (1973). Statistics : An Introductory Analysis. Third edition. Newyork : Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC)
สำหรับผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมิน และให้คำแนะนำ
ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ
ในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ อยู่ในขั้นตอนการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน
 ตอนที่ 1 แบบสอบถามใช้วัดระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในทรศนะของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ
 ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
4. ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง
 เกณฑ์การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อท่านไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - ให้ -1 คะแนน เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายวุฒัน แซ่จิ่ง
 นักศึกษาปริญญาโท (เทคโนโลยีวิศวกรรมการก่อสร้าง)
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามใช้วัดระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ

ข้อ	ข้อความสำหรับการวิจัย	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
		1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
ด้านที่ 1 ปัจจัยด้านบุคลากร					
1.1	อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน				
1.2	บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน				
1.3	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับในการทำงาน				
1.4	บุคลากรมีคุณสมบัติหรือตำแหน่งไม่เหมาะสมกับการทำงาน				
1.5	คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน				
ด้านที่ 2 ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ					
2.1	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย				
2.2	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน				
2.3	ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก				
2.4	งบประมาณล่าช้า				
2.5	งบประมาณไม่เพียงพอ				

ข้อ	ข้อความสำหรับการวิจัย	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
		1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
ด้านที่ 3 ปัจจัยด้านบริหารจัดการ					
3.1	กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา				
3.2	การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน				
3.3	การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ				
3.4	ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนรับทราบ				
3.5	ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน				
ด้านที่ 4 ปัจจัยอื่น ๆ					
4.1	ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย				
4.2	กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด				
4.3	ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ				
4.4	ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมดุลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต				

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่เดือนพ. ศ.

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำในธรรมชาติ
ของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำคำตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. อายุ

- ☐ ไม่เกิน 30 ปี
☐ 31 - 45 ปี
☐ 46 - 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. หน่วยงาน

- ☐ กองการจัดสรรน้ำ
☐ สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1-11

ส่วนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพเพื่อหาคำค่าความสำคัญ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์พิจารณา 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีผลทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำอยู่ใน ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีผลทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำอยู่ใน ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีผลทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำอยู่ใน ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีผลทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำอยู่ใน ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีผลทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 ปัจจัยด้านบุคลากร						
1.1	อัตรากำลังคนไม่เพียงพอในการทำงาน					
1.2	บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงาน					
1.3	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการทำงาน					
1.4	คณะกรรมการ/ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน					
ด้านที่ 2 ปัจจัยด้านเครื่องมือและงบประมาณ						
2.1	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย					
2.2	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะที่จำเป็นในการใช้งาน					
2.3	ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยอำนวยความสะดวก					
2.4	งบประมาณล่าช้า					
2.5	งบประมาณไม่เพียงพอ					
ด้านที่ 3 ปัจจัยด้านบริหารจัดการ						
3.1	กระบวนการทำงานซับซ้อน ทำซ้ำไปซ้ำมา					
3.2	การวางแผนที่ไม่สอดคล้องกับการทำงาน					
3.3	การประสานงานภายในหน่วยงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ					
3.4	ขาดหลักเกณฑ์ แนวทางในการพิจารณาเอกสาร/หลักฐาน					
ด้านที่ 4 ปัจจัยอื่น ๆ						
4.1	ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนครอบคลุม ทันสมัย					
4.2	กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดทั้งหมด					
4.3	ความไม่ชัดเจนระหว่างการแบ่งพื้นที่ของกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ					
4.4	ขาดฐานข้อมูลที่ชัดเจนในด้านการวิเคราะห์สมมูลน้ำ หรือจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องมาขอรับใบอนุญาต					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายวสุวัฒน์ แซ่จึ้ง
ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล่าช้าในการพิจารณาออกใบอนุญาตการใช้น้ำ ในธรรมชาติของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ
สาขาวิชา	สาขาวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมการก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประวัติ	การศึกษา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2557 การทำงาน 1. วิศวกรโยธาปฏิบัติการ กองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2565-2567 2. นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ กองนโยบายและ ยุทธศาสตร์กักตักอัตราศุลกากร กรมศุลกากร พ.ศ. 2567 - ปัจจุบัน